

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.08.2022

00056623

Pan
Hubert Baranowski
Prezes Zarządu
Podlaska Sieć Internetowa Sp. z o. o.
ul. Piastowska 11, 15-207 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wystąpienie pokontrolne z dnia 14 grudnia 2022 r., zmienione zgodnie z treścią uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 20 marca 2023 r. (KPK-KPO.441.23.2023)

P/22/049 – Wykorzystanie infrastruktury sieci szerokopasmowej województwa podlaskiego wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Podlaska Sieć Internetowa Sp. z o. o., ¹ ul. Piastowska 11, 15-207 Białystok
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Hubert Baranowski – Prezes Zarządu Spółki od 4 marca 2019 r. ² Od 1 stycznia 2016 r. do 3 marca 2019 r. Prezesem PSI Sp. z o. o. był Pan Konrad Baranowski ³
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie infrastruktury sieci szerokopasmowej województwa podlaskiego wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do 14 grudnia 2022 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	1. Tomasz Pomian, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/64/2022 z 2 czerwca 2022 r. i LBI/133/2022 z 18 listopada 2022 r. 2. Krzysztof Bakunowicz, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/65/2022 z 2 czerwca 2022 r. i LBI/137/2022 z 28 listopada 2022 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: „PSI Sp. z o. o.” lub „Spółka”.

² Dalej: „Prezes zarządu”.

³ Dalej: „Prokurent”.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Ustawa zwana dalej: „ustawą o NIK”.

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

W okresie objętym kontrolą Spółka na ogół prawidłowo realizowała projekt budowy sieci szerokopasmowych na terenie województwa podlaskiego, na który otrzymała dofinansowanie w kwocie 42.498,0 tys. zł ze środków finansowych UE w ramach 1.1 I osi priorytetowej POPC. Wybudowała sieć światłowodowego Internetu (1.179,8 km) zgodnie z wymogami technicznymi i jakościowymi dla sieci NGA, przy deklarowanej technologii i zapewnieniu wymaganych parametrów oraz wydzierżawiła od innych operatorów 266,1 km istniejącej sieci, kanalizacji i ciemnych włókien. Utworzyła 18 oraz wydzierżawiła osiem węzłów dostępowych do sieci, przy czym pięć z tych węzłów wydzierżawiła od powiązanego personalnie operatora, a dodatkowo do ośmiu utworzonych węzłów wydzierżawiła od tego podmiotu transmisję danych. Objęła zasięgiem 23.779 gospodarstw domowych, z czego 945 nadal jest w konsultacjach społecznych. Nie zawsze jednak w pełni wykorzystywała Sieć Szerokopasmową Województwa Podlaskiego (SSPW), przy czym założenia konkursowe realizowanego Projektu nie wymagały takiej maksymalizacji.

Niemniej w trakcie realizacji Projektu wystąpiły opóźnienia (w tym m.in. harmonogramu rzeczowo finansowego, który był zmieniany ośmiokrotnie), które przyczyniły się do naruszenia przez Spółkę niektórych zapisów umowy o dofinansowanie zawartej z Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC) oraz regulaminu konkursu. Dotyczyły one:

- Opóźnienia w podłączaniu jednostek oświatowych do sieci światłowodowej, czym naruszono zapisy § 4 ust. 13 regulaminu konkursu oraz § 6 ust. 1 pkt 12 umowy dofinansowania. Dodatkowo zmniejszono ilość planowanych do podłączenia JO w ramach Projektu (z 216 do 139), przy czym: 133 aktywowano z opóźnieniem dwumiesięcznym (95,8%), zaś pięć – z ośmiomiesięcznym (3,6%). Z 139 aktywowanych szkół w przypadku 24 (17,3%) zastosowano łącza alternatywne;
- Niepoinformowania CPPC o zmianach w Projekcie dotyczących pięciu nowo wykonywanych węzłów dostępowych (nie ujętych w wykazie Węzłów sieci dostępowych do wniosku o dofinansowanie) oraz o zmianie lokalizacji 21 węzłów dostępowych, co było sprzeczne z zapisami § 20 ust. 8 umowy dofinansowania;
- Rozpoczęcia prac (niezgodnie z § 4 ust. 12 regulaminu konkursu) po upływie ponad 4 miesięcy od daty podpisania umowy.

Spółka prawidłowo opracowała cenniki usług hurtowych, zapewniła publikację wymaganych informacji o infrastrukturze oraz dane o punktach adresowych gdzie można świadczyć usługi dostępu do Internetu w ramach dostępu hurtowego, przy czym dane dotyczące kilkudziesięciu punktów adresowych były opublikowane na stronie internetowej jako „gotowe sprzedażowo”, zaś w miesięcznych raportach z realizacji Projektu jako „w trakcie realizacji”. Spółka złamała zasadę równego dostępu do sieci wybudowanych w ramach udzielonego dofinansowania, gdyż na jej sieci zawarto (operator, który był Generalnym Wykonawcą Projektu) umowy abonenckie przed upływem 30 dni od publikacji oferty handlowej i podpisaniem umowy o dostęp hurtowy oraz nie wykonała obowiązku przekazania UKE niektórych wymaganych informacji o wybudowanej sieci według stanu na 31 grudnia 2021 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja przez beneficjenta infrastruktury dostępowej w ramach projektów dofinansowywanych z POPC

Opis stanu faktycznego

1.1. PSI Sp. z o. o. utworzono 19 grudnia 2013 r.⁷ została ona wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000493318 w dniu 7 stycznia 2014 r. Kapitał zakładowy PSI Sp. z o. o. na dzień podpisania umowy dofinansowania z 22 czerwca 2017 r., nr POPC.01.01.00-20-

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Akt notarialny Nr 2339/2013.

0104/17-00⁸ na realizację projektu pn. Budowa sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu nowej generacji przez firmę PSI Sp. z o. o. na obszarze łomżyńskim (ID Obszaru 3.3.20.38)⁹ wynosił 5,0 tys. zł¹⁰. Głównym przedmiotem działalności PSI Sp. z o. o. jest telekomunikacja¹¹. Spółka od 16 kwietnia 2015 r. jest wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych prowadzonego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej¹² pod nr 11306¹³.

Spółka powiązana jest personalnie z przedsiębiorstwem KOBA Sp. z o. o.¹⁴ oraz Białostocką Siecią Internetową Sp. z o. o.¹⁵ (nie jest nimi powiązana kapitałowo).

KOBA Sp. z o. o. podobnie jak PSI Sp. z o. o. jest beneficjentem (dwóch) naborów wniosków o dofinansowanie¹⁶ w zakresie działania 1.1 osi priorytetowej pt. Powszechny dostęp do szybkiego Internetu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020¹⁷. Zawarte umowy z Centrum Projektów Polska Cyfrowa¹⁸ dotyczą realizacji przez Spółkę KOBA projektów pn.:

- Budowa sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu nowej generacji przez firmę KOBA Sp. z o. o. w wybranych miejscowościach na obszarze białostockim (ID Obszaru: 3.3.20.37) o wartości dofinansowania 25.396,8 tys. zł¹⁹ realizowanego w okresie 2017- 2021.
- Budowa sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu nowej generacji przez firmę KOBA Sp. z o. o. na obszarze podlaskim część A (ID Obszaru: 4.20a) o wartości dofinansowania 21.394,0 tys. zł²⁰ realizowanego w okresie 2020 – 2023.

(akta kontroli str. 5-50, 3183)

1.2. PSI Sp. z o. o. uczestniczyła w jednym konkursie²¹ działania 1.1 osi priorytetowej POPC 2014-2020, zakończonym podpisaniem umowy dofinansowania w dniu 22 czerwca 2017 r. Całkowita wartość zawartej umowy dofinansowania na realizację Projektu wyniosła 63.185,3 tys. zł (po zmianie umowy: 63.283,5 tys. zł)²². Koszty kwalifikowalne stanowiły 49.997,6 tys. zł., natomiast przyznane PSI Sp. z o. o. dofinansowanie wynosiło 42.498,0 tys. zł tj. 85% wszystkich kosztów kwalifikowalnych²³. Zgodnie z zapisami umowy dofinansowania Spółka zobowiązana była do wniesienia wkładu własnego wynoszącego 20.687,3 tys. zł, (po zmianie umowy: 20.785,5 tys. zł) z czego 7.499,6 tys. zł jako wkład własny kosztów kwalifikowanych (15%) i 13.187,7 tys. zł (po zmianie umowy: 13.285,9 tys. zł) jako wydatki niekwalifikowalne Projektu. Zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie do kosztów kwalifikowalnych zaliczono w ramach zadania:

⁸ Dalej: „umowa dofinansowania”.

⁹ Dalej: „Projekt”.

¹⁰ Zgodnie z informacją z Krajowego Rejestru Przedsiębiorców na dzień 5 lipca 2022 r. wysokość kapitału zakładowego Spółki wynosi 760,0 tys. zł.

¹¹ Obejmująca obsługę, konserwację, udostępnianie systemów transmisyjnych do przesyłania głosu, danych, tekstu, dźwięku i obrazu realizowanych za pomocą infrastruktury telekomunikacji przewodowej.

¹² Dalej: „UKE”.

¹³ Spółka w rejestrze figurowała również podczas kontroli NIK (wydruk informacji ze strony: <https://bip.uke.gov.pl/rpt> z 28 czerwca 2022 r.).

¹⁴ Firma zarejestrowana 3 sierpnia 2015 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym powstała z przekształcenia jednoosobowej działalności pod nazwą KOBA Konrad Baranowski w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą KOBA Sp. z o. o. z siedzibą ul. Mieszka I 4/226, 15-054 Białystok (aktualny kapitał zakładowy 4.000,00 tys. zł).

¹⁵ Podmiot utworzony 30 grudnia 2014 r. z siedzibą ul. Piastowska 11, 15-207 Białystok (aktualny kapitał zakładowy 5,0 tys. zł).

¹⁶ Nr POPC.01.01.00-IP.01-00-002/16 (II konkurs) ogłoszony 30 września 2019 r. (nabór wniosków w okresie 31 września 2019 r. – 17 lutego 2017 r.) oraz nr POPC.01.01.00-IP.01-00-007/19 (IV konkurs) ogłoszony 9 października 2019 r. (nabór wniosków w okresie 09 listopada 2019 r. – 31 marca 2020 r.).

¹⁷ Dalej: „POPC 2014-2020”.

¹⁸ Instytucja rządowa (państwowa jednostka budżetowa), której zadaniem jest obsługa środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Dalej: „CPPC”.

¹⁹ Umowa z 22 czerwca 2017 r., nr POPC.01.01.00-20-0079/17.

²⁰ Umowa z 17 września 2020 r., nr POPC.01.01.00-20-0022/20.

²¹ Nr POPC.01.01.00-IP.01-00-002/16 (II konkurs).

²² W związku ze wzrostem kosztów niekwalifikowanych zadania 6 „Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci z kwoty 537,8 tys. zł na 636,0 tys. zł (na etapie realizacji Projektu koszty niekwalifikowalne wzrosły do 13.285,9 tys. zł.).

²³ Zgodnie z § 8 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1466 z późn. zm.) maksymalna intensywność wsparcia nie może przekroczyć 80% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w przypadku projektów realizowanych na terenie województwa mazowieckiego i 85% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w przypadku projektów realizowanych poza województwem mazowieckim.

- Nr 1 pt. Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych: wykonanie dokumentacji technicznej – 4.324,2 tys. zł²⁴, pozyskanie i przygotowanie map i szkiców – 1.869,3 tys. zł²⁵, przygotowanie pozostałej dokumentacji – 25,7 tys. zł²⁶ (razem w ramach zadania – 6.219,2 tys. zł²⁷ kosztów kwalifikowalnych),
- Nr 2 pt. Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej: zakup materiałów (kanalizacja) – 4.920 tys. zł²⁸, robocizna (kanalizacja) – 20.089,9 tys. zł²⁹, opłaty publicznoprawne – 500,2 tys. zł³⁰ (razem w ramach zadania – 25.510,1 tys. zł³¹ kosztów kwalifikowalnych),
- Nr 3 pt. Budowa podbudowy słupowej – zakup materiałów (podbudowa) – 4.261,8 tys. zł³², robocizna (podbudowa) – 2.020,1 tys. zł³³, opłaty publicznoprawne – 12,4 tys. zł³⁴ (razem w ramach zadania – 6.294,3 tys. zł³⁵ kosztów kwalifikowalnych),
- Nr 4 pt. Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH – zakup materiałów w postaci: kabli światłowodowych – 2,608 tys. zł³⁶, urządzeń pasywnych – 2.608 tys. zł³⁷, montaż i instalacja urządzeń pasywnych – 5,215,9 tys. zł³⁸ (razem w ramach zadania – 10.431,9 tys. zł³⁹ kosztów kwalifikowanych),
- Nr 5 pt. Budowa węzłów aktywnych – zakup materiałów: urządzeń pasywnych – 208,3 tys. zł⁴⁰, urządzeń aktywnych - 855,3 tys. zł⁴¹, montaż i instalacja: urządzeń pasywnych – 83,3 tys. zł⁴² i urządzeń aktywnych (wraz z konfiguracją) – 83,3 tys. zł⁴³ (razem w ramach zadania – 1.230,2 tys. zł⁴⁴ kosztów kwalifikowalnych),
- Nr 6 pt. Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci – wykonanie dokumentacji powykonawczej (razem w ramach zadania – 433,6 tys. zł⁴⁵ kosztów kwalifikowalnych),
- Nr 7 pt. Dzierżawa sieci – koszty najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych (razem w ramach zadania – 824,5 tys. zł⁴⁶ kosztów kwalifikowalnych).

Do kosztów niekwalifikowalnych zaliczono m.in. podatek VAT⁴⁷.

PSI Sp. z o. o. wniosła zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy w postaci notarialnie poświadzonego weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową na sumę 42.498,0 tys. zł zgodnie z § 21 ust 6 umowy dofinansowania⁴⁸ w terminie 11 dni od dnia podpisania niniejszej umowy. Jednocześnie nie była zobligowana do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia (§ 21 ust. 3 umowy dofinansowania) w związku z otrzymaniem w dniu 30 września 2019 r. zaliczki w wysokości 14.000,0 tys. zł, ponieważ była podmiotem świadczącym usługi w ogólnym interesie gospodarczym⁴⁹.

²⁴ Wydatki ogółem: 5.363,3 tys. zł brutto.

²⁵ Wydatki ogółem: 2.318,4 tys. zł brutto.

²⁶ Wydatki ogółem: 31,9 tys. zł brutto.

²⁷ Wydatki ogółem w ramach zadania Nr 1 – 7.713,7 tys. zł brutto.

²⁸ Wydatki ogółem: 6.102,2 tys. zł brutto.

²⁹ Wydatki ogółem: 24.917,4 tys. zł brutto.

³⁰ Wydatki ogółem: 620,4 tys. zł brutto.

³¹ Wydatki ogółem w ramach zadania nr 2 – 31.640,0 tys. zł brutto.

³² Wydatki ogółem: 5.285,9 tys. zł brutto.

³³ Wydatki ogółem: 2.505,5 tys. zł brutto.

³⁴ Wydatki ogółem: 15,4 tys. zł brutto.

³⁵ Wydatki ogółem w ramach zadania nr 3 – 7.806,8 tys. zł brutto.

³⁶ Wydatki ogółem: 3.234,6 tys. zł brutto.

³⁷ Wydatki ogółem: 3.234,6 tys. zł brutto.

³⁸ Wydatki ogółem: 6.469,3 tys. zł brutto.

³⁹ Wydatki ogółem w ramach zadania nr 4 – 12.938,6 tys. zł brutto.

⁴⁰ Wydatki ogółem: 258,3 tys. zł brutto.

⁴¹ Wydatki ogółem: 1.060,9 tys. zł brutto.

⁴² Wydatki ogółem: 103,3 tys. zł brutto.

⁴³ Wydatki ogółem: 103,3 tys. zł brutto.

⁴⁴ Wydatki ogółem w ramach zadania nr 5 – 1.525,8 tys. zł brutto.

⁴⁵ Wydatki ogółem w ramach zadania nr 6 – 537,8 tys. zł brutto.

⁴⁶ Wydatki ogółem w ramach zadania nr 7 – 1.022,6 tys. zł brutto.

⁴⁷ PSI Sp. z o. o. miała możliwość odzyskania podatku VAT, w związku z tym podatek ujęto w kosztach niekwalifikujących się do wsparcia w ramach projektu.

⁴⁸ W terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

⁴⁹ Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 i 5 ówczesnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z 18 grudnia 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2016 r., poz. 1161) w przypadku gdy wartość

Jak wyjaśnił Prokurent PSI spółka nie uczestniczyła w pozostałych edycjach konkursu 1 I osi priorytetowej POPC 2014-2020, ponieważ nie była nimi zainteresowana.

(akta kontroli str. 59-185, 3183, 3186-3192)

1.3. Zgodnie z zapisami zawartymi we wniosku o dofinansowanie oraz załączniku nr 3 do wniosku pt. Studium wykonalności, PSI Sp. z o. o. zaplanowała⁵⁰ w ramach Projektu wykonanie dwóch wskaźników produktu oraz trzech wskaźników rezultatu, tj.:

- [1] Wskaźnik produktu: 21 szt. – węzłów sieci dostępowych⁵¹ oraz 1.287,52 – km sieci szerokopasmowej (z tego: 826,83 km – jako kanalizacja kablowa doziemna, 429,75 km – jako podbudowa słupowa oraz 30,91 km – jako dzierzawa otworów w kanalizacji kablowej⁵²).
- [2] Wskaźnik rezultatu: 23.707 szt. – dodatkowych gospodarstw domowych⁵³ objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s i jak również o przepustowości co najmniej 30 Mb/s⁵⁴ oraz 216 szt. – JO⁵⁵ podłączonych do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

Wykonanie w całości założonych w Projekcie wskaźników PSI Sp. z o. o. zamierzała zrealizować w części dotyczącej JO w terminie do 28 lutego 2019 r.⁵⁶ natomiast w pozostałe wskaźniki do 31 października 2020 r. Podczas realizacji Projektu zmieniono wartości wskaźników produktu (liczbę węzłów dostępowych) i rezultatu (liczbę gospodarstw domowych oraz JO podłączonych do sieci), co szerzej opisano w pkt 1.7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Według wykazu dotyczącego obszaru konkursowego „Łomżyński” ID obszaru 3.3.20.38 całkowita liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem interwencji wynosiła 55.580 szt. w 54.635 punktach adresowych. Jako minimalną liczbę gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem wskazano 13.114 gospodarstw domowych. Na obszarze objętym interwencją wskazano 141 adresów JO (oraz 46 adresów JO typu „A”).

Planowano zaprojektowanie, wybudowanie oraz uruchomienie światłowodowej sieci szerokopasmowej dostępowej w technologii FTTH⁵⁷ P2MP⁵⁸ w oparciu o system GPON⁵⁹. Jako miejsce podłączenia nowej sieci do istniejącej globalnej sieci zewnętrznej planowano Punkt Wymiany Ruchu w Białymstoku⁶⁰ (ul. Mieszka I 4). Projektowana infrastruktura miała zapewniać nadmiarowość w pojemności kanalizacji i krotność włókien optycznych w celu spełnienia warunków dostępu hurtowego dla ewentualnego operatora korzystającego. Planowano podłączenie 23.707 szt. gospodarstw domowych (w 21.952 szt. punktach adresowych) oraz 216 szt. JO (w 141 szt. punktach adresowych) za pomocą kabla światłowodowego z gwarantowaną przepustowością pojedynczego urządzenia abonenckiego ONT⁶¹ na poziomie 100 Mb/s (prędkość pobierania) i 100 Mb/s (prędkość wysyłania danych).

(akta kontroli str. 156-371)

zaliczki przekracza 10.000,0 tys. zł ustanawiane jest dodatkowe zabezpieczenie w wysokości, co najmniej równoważności najwyższej transzy zaliczki wynikającej z umowy dofinansowania z wyjątkiem przypadku, gdy beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym. W tym zakresie PSI Sp. z o. o. uzyskało również pisemną interpretację CPPC (pismo z 28 lutego 2018 r. nr CPPC-DPS.63.1.104.23.2017/UB).

⁵⁰ Na dzień podpisania umowy dofinansowania z CPPC (22 czerwca 2017 r.).

⁵¹ Dalej: „WSD”. W ramach realizowanego projektu planowano realizację WSD w miejscowościach: Siemiatycze, Wysokie Mazowieckie, Mielnik, Wyszonki, Szepietowo, Stara Kubra, Nurzec Stacja, Srebrna, Czaplino, Czeremcha, Stawiski, Narew, Czyżew, Łomża, Boćki, Sokoty, Zambrów, Stare Bożejewo, Brańsk, Hajnówka i Białowieża.

⁵² Planowano dzierzawę sieci (na dzień składania wniosku o dofinansowanie) od firmy Orange Polska S.A. (1,540 km) i Województwa Podlaskiego - Sieci Szerokopasmowej Polska Wschodnia (29,370 km).

⁵³ W 21.952 szt. punktów adresowych.

⁵⁴ Wartości dla wskaźników dotyczących gospodarstw domowych zostały określone na tym samym poziomie dla sieci o przepustowości co najmniej: 100 Mb/s oraz 30 Mb/s. Zgodnie z zapisami konkursu minimalna prędkość wynosiła co najmniej 30 Mb/s.

⁵⁵ W 141 szt. punktów adresowych (w 125 lokalach).

⁵⁶ Zgodnie z brzmieniem § 6 ust. 1 pkt 12 umowy dofinansowania PSI Sp. z o. o. zobowiązała się do podłączenia 80% JO (173 JO) w terminie 14 miesięcy od dnia podpisania umowy dofinansowania (22 sierpnia 2018 r.), natomiast pozostałych 20% JO (43 JO) w terminie 20 miesięcy od dnia podpisania umowy dofinansowania (22 lutego 2019 r.).

⁵⁷ Technologia budowy sieci NGA polegająca na doprowadzeniu włókna światłowodowego do domu.

⁵⁸ w konfiguracji punkt-wielopunkt

⁵⁹ Gigabit-Capable Passive Optical Networks, czyli Gigabajtowa Pasywna Sieć Optyczna.

⁶⁰ Dalej: „PWR”.

⁶¹ Optical Network Terminal, czyli Terminal Sieci Optycznej (tzw. modem światłowodowy).

1.4. Zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie oraz zapisami zawartymi w studium wykonalności, Spółka planowała utworzenie sieci światłowodowej o łącznej długości 1.287,52 km, której obszar oddziaływania obejmie 471 miejscowości, w tym:

- budowę sieci światłowodowej o łącznej długości 1.256,61 km (826,86 km sieci doziemnej i 429,75 km sieci na słupowej). Spółka na budowę sieci planowała przeznaczyć 32.070,6 tys. zł netto, z tego na infrastrukturę doziemną 25.723,6 tys. zł a na budowę sieci na podbudowie słupowej – 6.347,0 tys. zł. Zrealizowała natomiast budowę sieci o długości 1.179,83 km (93,9% planowanej budowy), z tego 816,4 km sieci doziemnej (98,7%) i 363,41 km sieci na słupowej (84,6%). Łączne koszty budowy sieci wyniosły 29.261,7 tys. zł netto (91,2% kosztów planowanych), z czego 25.598,9 tys. zł przeznaczono na infrastrukturę doziemną (99,5%) i 3.662,8 tys. zł na budowę sieci na podbudowie słupowej (57,7%). Koszt budowy kilometra sieci doziemnej wyniósł 31,4 tys. zł netto (przy planowanym 31,1 tys. zł), zaś sieci na słupowej – 10,1 tys. zł netto (przy planowanym 14,8 tys. zł);
- dzierżawę sieci na poziomie 30,91 km z tego: od Orange 1,54 km i SSPW⁶² 29,37 km. Na dzierżawę sieci PSI Sp. z o. o. planowała przeznaczyć kwotę 824,5 tys. zł netto (co stanowiło 1,6 % wydatków kwalifikowalnych) z tego 699 tys. zł na dzierżawę z SSPW (20.559 zł miesięcznie przez 34 miesiące, przy dzierżawie 1 mb sieci za 0,7 zł). Zrealizowano natomiast dzierżawę 266,1 km istniejącej sieci w tym: 123,5 km od PGE, 56,4 km kanalizacji i 11,8 km ciemnych włókien od SSPW, 54,1 km od NSSD i 20,3 km od Orange. Łącznie przeznaczono 607,8 tys. zł netto (73,1 % kosztów planowanych), co stanowiło 1,2 wydatków kwalifikowalnych;
- Utworzenie (budowę) 21 węzłów oraz PWR. Utworzono natomiast 18 oraz wydzierżawiono osiem węzłów dostępowych do sieci, przy czym pięć z tych węzłów wydzierżawiono od podmiotu powiązanego personalnie (w tym PWR) a dodatkowo do ośmiu węzłów utworzonych wydzierżawiono od tego podmiotu transmisję danych, co szczegółowo omówiono w pkt 1.5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 156-371)

1.5. Analiza dokumentacji projektowej wykazała, że wystąpiły przypadki budowania lub wykorzystywania infrastruktury w miejscach, gdzie są już urządzenia lub sieć dystrybucyjna SSPW. I tak, między innymi:

- a) Wydzierżawiono (nieplanowane we wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności) od KOBY⁶³ usługi z WSD w Białowieży (tj.: utrzymanie portu 1G – 450 zł abonament, kolokację 16U – 1.600 zł abonament i opłatę za energią elektryczną – 140 zł abonament – łącznie miesięcznie 2.190 zł netto), zamiast wykorzystania w tej miejscowości węzła SSPW WP. Należy nadmienić, iż KOBY dzierżawi od SSPW z WD Białowieża (Zastawa) usługę VPN IP MPLS 1Gb/s (360 zł miesięcznie, przy umowie 5letniej, od 4 listopada 2021 r. do 3 listopada 2026 r.) i kolokację (15 zł miesięcznie za 1 port, przy umowie 5-letniej, od 4 listopada 2021 r. do 3 listopada 2026 r.).

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że „zapytania ofertowe dotyczące powyższych usług zostały skierowane do różnych firm telekomunikacyjnych na terenie województwa podlaskiego. Najkorzystniejszą ofertę w tym zakresie złożyła spółka KOBY, z którą ostatecznie Beneficjent podpisał umowę w zakresie odpłatnego świadczenia usługi transmisji danych Ethernet oraz opłat za energią elektryczną. Według oferty KOBY: 1/ łączne opłaty jednorazowe to 983 zł netto (w tym: aktywacja portu 1 Gb/s – 199 zł i kolokacja 16U – 784 zł), zaś 2/ łączne miesięczne opłaty abonamentowe to 2.190 zł netto (w tym: za port 1 Gb/s – 450 zł, kolokację 16U – 1.600 zł i za energią elektryczną – 140 zł). Natomiast zakup usług SSPW wyniósłby: 1/ łączne koszty jednorazowe 1.880 zł netto (nadzór: montaż i spawanie kabli światłowodowych – 720 zł, nadzór: montaż urządzeń – 360 zł, za zestawienie 1G – 800 zł), 2/ łączne miesięczne opłaty abonamentowe 2.940 zł netto (za port 1 Gb/s – 1.200 zł, kolokacja 16U – 1.600 zł i za energią elektryczną – 140 zł).

⁶² Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej.

⁶³ Na dzień podpisania umowy dofinansowania Prezesem zarządu zarówno w PSI Sp. z o. o. i KOBIE Sp. z o. o. była ta sama osoba. Od 4 marca 2019 r. zmienił się Prezes w PSI Sp. z o. o. a osoba dotychczas pełniąca tą funkcję została prokurentem samodzielnym w Spółce.

Z dokumentu „Katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej POPC na lata 2014-2020” wynika, że „Wydatki poniesione na pokrycie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są kwalifikowane wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej i nie jest możliwe lub uzasadnione skorzystanie z istniejącej infrastruktury lub usług hurtowych świadczonych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na danym obszarze”. Zawarcie współpracy w tym zakresie z SSPW powodowałoby wydatkowanie środków unijnych z naruszeniem zasady kwalifikowalności wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej.

Natomiast z informacji uzyskanej z Departamentu Społeczeństwa Informatycznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (DSI UMWP) dotyczącej wyjaśnień PSI wynika, że Urząd – w zakresie wykorzystania węzła SSPW WP w Białowieży – nie otrzymał zapytania ofertowego skierowanego do firm telekomunikacyjnych ze strony PSI. Sieć SSPW WP świadczy usługi telekomunikacyjne na rzecz beneficjenta PSI od marca 2019 r. i od tamtego czasu wielokrotnie pytał UMWP o wyceny usług i dla UMWP jest niezrozumiałe, dlaczego akurat w tym przypadku nie. Pierwsze odnotowane informacje o planowanym zamówieniu usługi w węźle Białowieża (Zastawa) otrzymaliśmy od KOBA 29 lipca 2020 r., gdzie usługa transmisji 1 Gb/s w sieci VPN została uruchomiona 4 listopada 2021 r., a opłata abonamentowa wynosi 360 zł netto/m-c. Beneficjent zawiąza koszty usług SSPW WP w węźle Białowieża (Zastawa). W kwestii kosztów odpłatnego nadzoru nad pracami polegającymi na montażu urządzeń operatora w węźle SSPW WP podano, że na zlecenie PSI realizowano nadzory nad montażem dużych kolokacji w węzłach Rudka (kolokacja 12U, koszt nadzoru 240 zł netto), Miastkowo (kolokacja 8U, koszt nadzoru 180 zł netto), Nurzec Stacja (kolokacja 12U, koszt nadzoru za łącznie 3 dni nadzoru 600 zł netto), Boćki (kolokacja 20U, koszt nadzoru za łącznie 2 dni 540 zł netto). Średni koszt nadzoru wynosi zatem 30 zł netto/1U, tak więc koszt nadzoru nad montażem urządzeń o zajętości 16U należałoby oszacować na 480 zł netto. SSPW WP nie pobiera opłat jednorazowych za zestawienie 1G, opłata abonamentowa za usługę transmisji 1G w węźle Białowieża (Zastawa) jak wskazano wyżej wynosi 360 zł netto/m-c, węzeł Białowieża (Zastawa) objęty jest promocją POPC, gdzie opłata abonamentowa za 1U wynosi 30 zł netto/m-c, opłata za gwarantowane zasilenie urządzeń operatora o mocy znamionowej 200W w cenie 140 zł netto/m-c. Zatem wskazany w wyjaśnieniach PSI koszt wykorzystania węzła SSPW WP w Białowieży (Zastawa) na poziomie 983 zł (opłaty jednorazowe) i 2.190 zł (miesięczne opłaty abonamentowe) w rzeczywistości wyniósłby odpowiednio: 480 zł (opłata jednorazowa za nadzór, w tym: montaż i spawanie kabli światłowodowych oraz montaż urządzeń) i 980 zł (miesięczne opłaty abonamentowe, z tego: za port 1G – 360 zł, kolokację 16U – 480 zł i opłatę za energię – 140 zł). PSI zawiąza opłaty jednorazowe SSPW WP prawie 4-krotnie, natomiast opłaty abonamentowe zostały zawiązone dokładnie 3-krotnie. Wykorzystanie węzła SSPW WP, w stosunku do opłat za wykorzystanie węzła KOBA w zakresie opłat jednorazowych byłoby ponad 2-krotnie efektywniejsze ekonomicznie, natomiast w zakresie opłat abonamentowych byłoby 2,2-krotnie efektywniejsze ekonomicznie. Różnica w samej opłacie abonamentowej wynosi 1.210 zł netto/m-c, tak więc przyjmując 2-letni okres kwalifikowania wydatków w POPC beneficjent poniósł o 29.040 zł netto wyższe wydatki z dofinansowaniem środkami publicznymi niż w przypadku wykorzystania węzła SSPW WP. Przywoływane przez PSI zapisy „Katalogu wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej POPC na lata 2014-2020”, w zestawieniu z nieprawdziwymi, zawiązonymi kosztami usług SSPW WP, mają potwierdzić, że wykorzystanie węzła Białowieża (Zastawa) powodowałoby wydatkowanie środków unijnych z naruszeniem zasady kwalifikowalności wyłącznie w zakresie, w jakim są niezbędne do realizacji NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej. Tymczasem wykazano, że to zakup od KOBA należałoby uznać za wydatek niekwalifikowany do dofinansowania w projekcie realizowanym przez PSI.

- b) Wydzierżawiono (nieplanowane we wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności) od KOBY usługi z WSD w Narewce (tj.: utrzymanie portu 1G – 450 zł abonament, kolokację 12U – 1.200 zł abonament i opłatę za energię elektryczną – 140 zł abonament – łącznie miesięcznie 1.790 zł netto), zamiast wykorzystania w tej miejscowości węzła SSPW WP. Należy nadmienić, iż KOBa dzierżawi od SSPW z WD Narewka usługę VPN IP MPLS 1Gb/s (390 zł netto miesięcznie przy umowie 5-letniej).

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że „zapytania ofertowe dotyczące powyższych usług zostały skierowane do różnych firm telekomunikacyjnych na terenie województwa podlaskiego. Najkorzystniejszą ofertę w tym zakresie złożyła spółka KOBa, z którą ostatecznie Beneficjent podpisał umowę w zakresie odpłatnego świadczenia usługi transmisji danych Ethernet oraz opłat za energię elektryczną. Według oferty KOBY: 1/ łączne opłaty jednorazowe to 787 zł netto (w tym: aktywacja portu 1 Gb/s – 199 zł i kolokacja 12U – 588 zł), zaś 2/ łączne miesięczne opłaty abonamentowe to 1.790 zł netto (w tym: za port 1 Gb/s – 450 zł, kolokację 12U – 1.200 zł i za energię elektryczną – 140 zł). Natomiast zakup usług SSPW wyniósłby: 1/ łączne koszty jednorazowe 1.880 zł netto (nadzór: montaż i spawanie kabli światłowodowych – 720 zł, nadzór: montaż urządzeń – 360 zł, za zestawienie 1G – 800 zł), 2/ łączne miesięczne opłaty abonamentowe 2.540 zł netto (za port 1 Gb/s – 1.200 zł, kolokacja 12U – 1.200 zł i za energię elektryczną – 140 zł). Z dokumentu „Katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej POPC na lata 2014-2020” wynika, że „Wydatki poniesione na pokrycie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są kwalifikowane wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej i nie jest możliwe lub uzasadnione skorzystanie z istniejącej infrastruktury lub usług hurtowych świadczonych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na danym obszarze”. Zawarcie współpracy w tym zakresie z SSPW powodowałoby wydatkowanie środków unijnych z naruszeniem zasady kwalifikowalności wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej.

Natomiast z informacji uzyskanej z DSI UMWP dotyczącej wyjaśnień PSI wynika, że Urząd nie otrzymał żadnego zapytania dot. wykorzystania usługi w Narewce od beneficjenta PSI. UMWP odnotował zainteresowanie usługami transmisji z węzła Narewka przez KOBa w dniu 29 lipca 2020 r., a produkcyjne świadczenie usługi transmisji 1 Gb/s w sieci VPN rozpoczął 13 października 2020 r. Dla Urzędu niezrozumiałą jest brak skierowania do SSPW WP zapytania o węzeł Narewka ze strony PSI, skoro przedstawiciele KOBa mieli wiedzę o dostępności usług UMWP w tej lokalizacji. Zatem wskazany w wyjaśnieniach PSI koszt wykorzystania węzła SSPW WP w Narewce na poziomie 787 zł (opłaty jednorazowe) i 1.790 zł (miesięczne opłaty abonamentowe) w rzeczywistości wyniósłby odpowiednio: 360 zł (opłata jednorazowa za nadzór, w tym: montaż i spawanie kabli światłowodowych oraz montaż urządzeń) i 890 zł (miesięczne opłaty abonamentowe, z tego: za port 1G – 360 zł, kolokację 12U – 360 zł i opłatę za energię – 140 zł). PSI zawyżyło opłaty jednorazowe SSPW prawie 5,2-krotnie, natomiast opłaty abonamentowe zostały zawyżone blisko 3-krotnie. Zatem wykorzystanie węzła SSPW WP, w stosunku do opłat za wykorzystanie węzła KOBa w zakresie opłat jednorazowych byłoby ponad 2-krotnie efektywniejsze ekonomicznie, natomiast w zakresie opłat abonamentowych byłoby ponad 2-krotnie efektywniejsze ekonomicznie. Różnica w samej opłacie abonamentowej wynosi 900 zł netto/m-c, tak więc przyjmując 2-letni okres kwalifikowania wydatków w POPC beneficjent poniósł o 21.600 zł netto wyższe wydatki z dofinansowaniem środkami publicznymi niż w przypadku wykorzystania węzła SSPW WP. Ponadto przywołane zapisy Katalogu wydatków kwalifikowalnych POPC powinny powodować uznanie kosztów PSI za wykorzystanie usług KOBa w Narewce za wydatki niekwalifikowalne w POPC.

- c) Wydzierżawiono (nieplanowane we wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności) od KOBY usługi z WSD w Brańsku, tj.: utrzymanie portu 1G – abonament i kolokację 1U – abonament – łącznie miesięcznie 550 zł netto (KOBa dzierżawi od SSPW z WD Brańsk: VPN IP MPLS 1Gb/s za 510 zł netto miesięcznie przy umowie dwuletniej

i kolokację za 59,50 zł netto miesięcznie przy umowie dwuletniej), zamiast bezpośrednio od SSPW (z ich węzła w Brańsku).

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że „PSI nie posiada własnego połączenia PWR-a do sieci SSPW, w związku z tym konieczne było wybudowanie styku do sieci SSPW lub dzierżawa od innego operatora posiadającego takie połączenie. W wyniku rozpoznania struktury sieciowej na terenie województwa podlaskiego oraz zapytań kierowanych do operatorów telekomunikacyjnych, najkorzystniejszą ofertę w tym zakresie złożyła spółka KOBA, która posiadała nawiązanie do PWR (usługa to: miesięczne opłaty abonamentowe – 550 zł⁶⁴, opłaty jednorazowe – 248 zł⁶⁵). Natomiast wykonanie punktu styku sieci PSI (PWR) do sieci SSPW to koszt: 40.820 zł opłat jednorazowych⁶⁶ i 1.300 zł miesięcznych opłat abonamentowych⁶⁷. Zawarcie współpracy w tym zakresie z SSPW powodowałoby wydatkowanie środków unijnych z naruszeniem zasady kwalifikowalności wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej.

Natomiast z informacji uzyskanej z DSI UMWP dotyczącej wyjaśnień PSI wynika, że Urząd nie otrzymał zapytania o wykorzystanie węzła Brańsk od PSI. Natomiast porównanie kosztów KOBY, SSPW wg PSI i rzeczywistych cen SSPW to: opłaty abonamentowe odpowiednio: 550 zł, 1.300 zł i 502,5 zł, zaś opłaty jednorazowe: 248 zł, 1.520 zł i 180 zł. W tym przypadku opłaty jednorazowe SSPW WP zostały zawyżone ponad 8-krotnie, natomiast opłaty abonamentowe ponad 2,5-krotnie. Jak w pozostałych przypadkach wykorzystanie węzła SSPW WP byłoby bardziej efektywne ekonomicznie od wykorzystania usług KOBA w 2-letnim okresie kwalifikowania wydatków POPC łącznie o 1.140 zł. W przypadku braku wykorzystania węzła Brańsk beneficjent podnosi, że do tego wymagane byłoby wykonanie punktu styku sieci PSI (PWR) z siecią SSPW WP. W przypadku braku wykorzystania węzłów Białowieża (Zastawa) oraz Narewka, beneficjent nie podnosił argumentów o konieczności budowy PWR z siecią SSPW WP. Abstrahując od tego, w opinii DSI beneficjent realizujący projekt POPC w województwie podlaskim na największym obszarze, w powiatach kolneńskim, łomżyńskim, zambrowskim, wysokomazowieckim, bielskim, siemiatyckim i hajnowskim, PWR z siecią regionalną, dysponującą w tym regionie czterema węzłami szkieletowymi, 79 węzłami dostępowymi i setkami kilometrów linii telekomunikacyjnych powinien wykonać już na samym początku realizacji projektu, gdyby był zainteresowany znaczącym wykorzystaniem istniejącej infrastruktury i usług hurtowych sieci regionalnej. Tymczasem wydaje się, iż beneficjent PSI jest głównie zainteresowany budową własnych linii telekomunikacyjnych lub ewentualnie zakupem usług od KOBA. Wykorzystanie istniejących, tanich zasobów i usług sieci SSPW WP znacznie przyspieszyłoby realizację projektu przez beneficjenta, a wygenerowane oszczędności mogłyby być przeznaczone na podłączenie dodatkowych punktów adresowych zwiększając rezultaty Programu, a przede wszystkim dostępność usług szerokopasmowych dla mieszkańców Podlasia. PSI oszacowała koszty budowy PWR do sieci SSPW WP na 39.300 zł netto przy wykorzystaniu dzierżawy kanalizacji Orange. W opinii DSI PWR mógłby być zrealizowany w obrębie węzła szkieletowego Białystok, mieście gdzie swoją siedzibę ma PSI, a koszty jego realizacji byłyby dużo niższe niż podane w wyjaśnieniach. Jednak nawet gdyby PWR miałby być zrealizowany w Brańsku w podanej cenie, to biorąc pod uwagę, że wykorzystanie węzłów SSPW WP w Białowieży, Narewce i Brańsku byłoby o 51.780 zł netto korzystniejsze niż skorzystanie z usług KOBY w tych lokalizacjach, to nawet ponosząc deklarowane koszty wykonania PWR w Brańsku, wykorzystanie usług sieci SSPW WP byłoby o 12.480 zł netto korzystniejsze ekonomicznie w 2-letnim okresie kwalifikowalności wydatków.

- d) Wyzierzawiono (nieplanowane we wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności) od KOBY usługi, tj.: utrzymanie portu 1G – abonament w wysokości 450 zł

⁶⁴ Za port 1 Gb/s – 450 zł, kolokacja 1U – 100 zł.

⁶⁵ Za zestawienie 1G – 199 zł, kolokacja 1U – 49 zł.

⁶⁶ Projekty na dzierżawę kanalizacji Orange – 4.500 zł, projekty budowlane na powiązanie sieci Orange do SSPW i PWR – 6.000 zł, montaż i spawanie kabli w kanalizacji – 24.000 zł, dokumentacja powykonawcza wraz z inwentaryzacją – 4.800 zł, nadzór przy montażu i spawanie kabli światłowodowych – 360 zł, opłata jednorazowa za zestawienie 1G – 800 zł.

⁶⁷ Za port 1G/s – 1.200 zł, kolokacja 1U – 100 zł.

netto miesięcznie, w WSD: Siemiatyczach, Rudce, Porytem, Narwi i Miastkowie, zamiast bezpośrednio od SSPW. Należy nadmienić, iż KOBA dzierżawi od SSPW z WD Siemiatyże usługę VPN IP MPLS 1Gb/s za 480 zł netto miesięcznie przy umowie dwuletniej, z WD Rudka usługę VPN IP MPLS 1Gb/s za 510 zł netto miesięcznie przy umowie dwuletniej, z WD Poryte W. usługę VPN IP MPLS 1Gb/s za 330 zł netto miesięcznie przy umowie pięcioletniej, WD Miastkowo usługę VPN IP MPLS 1Gb/s za 450 zł netto miesięcznie przy umowie pięcioletniej.

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że w odniesieniu do ww. węzłów PSI nie posiada własnego połączenia PWR-a do sieci SSPW, w związku z tym konieczne było wybudowanie styku do sieci SSPW lub dzierżawa od innego operatora posiadającego takie połączenie. W wyniku rozpoznania struktury sieciowej na terenie województwa podlaskiego oraz zapytań kierowanych do operatorów telekomunikacyjnych najkorzystniejszą ofertę w tym zakresie złożyła spółka KOBA, która posiadała nawiązanie do PWR.

Natomiast z informacji uzyskanej z DSI UMWP dotyczącej wyjaśnień PSI wynika, że „wykonanie PWR przyniosłoby korzyści w postaci ograniczenia wydatków POPC już w przypadku zamówienia usług transmisji w węzłach Białowieża, Narewka oraz Brańsk, tym większe korzyści byłyby w przypadku dodatkowych usług w Siemiatyczach, Rudce, Porytem Włociańskim, Narwi i Miastkowie.

Wyliczając koszty wykorzystania transmisji z wyżej wskazanych węzłów SSPW WP w stosunku do kosztów przy wykorzystaniu usług KOBA w 2-letnim okresie kwalifikowalności wydatków, biorąc pod uwagę wyłącznie opłaty abonamentowe wykorzystanie usług sieci regionalnej byłoby o 8.580 zł netto korzystniejsze ekonomicznie (66.000 zł netto koszty KOBA, 57.420 zł netto koszty SSPW WP).

- e) Wdzierżawiono (nieplanowane we wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności) od KOBY usługi z WSD w Łomży (ul. Rybaki), tj. utrzymanie portu 1G – 450 zł, zamiast wykorzystania w tej miejscowości węzła SSPW WP.

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że zapytania ofertowe dotyczące usługi utrzymania portu 1G zostały skierowane do różnych firm telekomunikacyjnych na terenie województwa podlaskiego. Najkorzystniejszą ofertę w tym zakresie złożyła spółka KOBA, z którą ostatecznie Beneficjent podpisał umowę w zakresie odpłatnego świadczenia usługi transmisji danych Ethernet. Według oferty KOBY: 1/ opłata jednorazowa – aktywacja portu 1Gb/s – 199 zł netto, 2/ opłata abonamentowa za port 1Gb/s – 450 zł netto. Natomiast zakup usług SSPW wyniósłby: 1/ opłata jednorazowa za zestawienie 1G – 800 zł netto, 2/ opłata abonamentowa za port 1Gb/s – 1.200 zł. (...). Zawarcie współpracy w tym zakresie z SSPW powodowałoby wydatkowanie środków unijnych z naruszeniem zasady kwalifikowalności wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej.

- f) Wdzierżawiono (nieplanowane we wniosku o dofinansowanie oraz studium wykonalności) od KOBY usługi z WSD w Śniadowie (Szczepankowo), tj. utrzymanie portu 1G – abonament 450 zł netto miesięcznie, zamiast z węzła SSPW. Zaznaczyć należy, iż PSI dzierżawi od SSPW z WD Szczepankowo kolokację – abonament 30 zł netto miesięcznie (okres umowy od 22.03.2019 r. do 21.03.2024 r.) oraz VPN IP MPLS (100 mb/s) – abonament 120 zł netto miesięcznie (okres umowy od 1.10.2020 r. do 30.09.2025 r.).

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że zapytania ofertowe dotyczące usługi utrzymania portu 1G zostały skierowane do różnych firm telekomunikacyjnych na terenie województwa podlaskiego. Najkorzystniejszą ofertę w tym zakresie złożyła spółka KOBA, z którą ostatecznie Beneficjent podpisał umowę w zakresie odpłatnego świadczenia usługi transmisji danych Ethernet. Według oferty KOBY: 1/ opłata jednorazowa – aktywacja portu 1Gb/s – 199 zł netto, 2/ opłata abonamentowa za port 1Gb/s – 450 zł netto. Natomiast zakup usług SSPW wyniósłby: 1/ opłata jednorazowa za zestawienie 1G – 800 zł netto, 2/ opłata abonamentowa za port 1Gb/s – 1.200 zł. (...). Zawarcie współpracy w tym zakresie z SSPW powodowałoby wydatkowanie środków unijnych z naruszeniem zasady kwalifikowalności wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do

realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej.

- g) Wybudowano sieć bez przyłączy do trzech Szkół Podstawowych, mimo iż obok lub w miejscowości istniała możliwość wykorzystania istniejącej infrastruktury firmy Orange. I tak:
- do podłączenia Szkoły Podstawowej w Borkowie wybudowano odcinek pomiędzy miejscowościami Zaskrodzie – Borkowo, zaś w miejscowości Borkowo był już światłowód podziemny w rurociągu (liczba włókien 24 oraz węzeł),
  - do podłączenia Szkoły Podstawowej w Chłudniach wybudowano sieć, zaś w miejscowości Ptaki był już światłowód podziemny w rurociągu (liczba włókien 12 oraz węzeł),
  - do podłączenia Szkoły Podstawowej w Ptakach wybudowano odcinek relacji Turośl – Ptaki (dł. 5,67 km), zaś obok miejscowości Ptaki był już światłowód podziemny w rurociągu (liczba włókien 24).

W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że spółka Orange na dzień budowy ww. sieci światłowodowych nie posiadała w swojej ofercie usługi dzierżawy ciemnego włókna.

(akta kontroli str. 51-58, 156-423, 3184-3185, 3193-3196, 3199-3202, 3222-3378)

1.6. Podczas realizacji Projektu PSI Sp. z o. o. wymieniła 3.107 szt. punktów adresowych (obejmujących 3.290 szt. gospodarstw domowych), co stanowiło 14,15% wszystkich punktów adresowych z obszaru realizowanego Projektu wskazanych we wniosku o dofinansowanie (21.952 szt.⁶⁸). Nie wymagało to zgody CPPC oraz aneksowania umowy dofinansowania, ponieważ ilość zmienianych punktów nie przekroczyła 15% ogólnej liczby punktów adresowych, co było zgodne z zapisami § 20 ust. 6 umowy dofinansowania.

(akta kontroli str. 372-424, 3193-3196)

1.7. Spółka ze względu na brak potencjału niezbędnego do realizacji projektu (pkt 19 wniosku o dofinansowanie⁷⁰) dwukrotnie⁷¹ ogłaszała zamówienia⁷² w celu wyłonienia głównego wykonawcy⁷³. Zaznaczyć należy, że w okresie od 21 grudnia 2017 r. do 20 grudnia 2021 r. PSI Sp. z o. o. była głównym wykonawcą projektu pn. *Budowa sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu nowej generacji w wybranych miejscowościach województwa podlaskiego – obszar suwalski*, którego beneficjentem była Spółka IDEALAN w Sokółce. Z udzielonych wyjaśnień przez prokurenta PSI wynika, że „zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie (nr 3.3.20.38 obszar łomżyński) Wnioskodawca wskazał, że dysponuje wystarczającymi zasobami osobowymi, które zostaną wykorzystane podczas realizacji projektu oraz w okresie jego eksploatacji. Personel ten miał zapewnić prawidłową, sprawną i terminową realizację, a następnie utrzymać jego trwałość w okresie minimum 3 lat od zakończenia jego realizacji. W przypadku wystąpienia sytuacji niestandardowej, trudnej do rozwiązania, Wnioskodawca wskazał na możliwość wykorzystania pozostałego zasobu

⁶⁸ W ramach 21.952 szt. punktów adresowych planowano podłączyć 23.707 szt. gospodarstw domowych.

⁶⁹ Zgodnie z wykazem, obszar konkursowy 3.3.20.38 zawierał 55.580 gospodarstw domowych w 54.635 punktach adresowych planowanych do objęcia zasięgiem.

⁷⁰ Prace związane bezpośrednio z budową sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz wykonanie projektów Wnioskodawca zlecił firmie zewnętrznej. Zlecenie firmom zewnętrznym jest rozwiązaniem tańszym, gwarantuje terminowe wykonanie usługi oraz ich wysoką jakość. Firmy zewnętrzne posiadają całą gamę specjalistycznego sprzętu m.in. podnośniki wysokościowe, koparki, narzędzia budowlane, których zakup i utrzymanie przez Wnioskodawcę byłoby nierentowne oraz dysponują wykwalifikowanym personelem posiadającym uprawnienia do wykonywania prac związanych z budową sieci. Z uwagi na wykorzystywanie nowoczesnych elementów sieci NGA i ich obsługę gwarancyjną, konfiguracją urządzeń szkieletowych zajmuje się podmiot zewnętrzny. Dodatkowo, taka realizacja planowanego przedsięwzięcia zapewni najwyższą jakość montażu oraz bezpieczeństwo w trakcie wykonywania prac zarówno ziemnych jak i w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych oraz wysokościowych (montaż na słupach). Przy budowie sieci FTTH dzięki skorzystaniu z usług specjalisty w zakresie montażu sieci, możliwe będzie uzyskanie gwarancji na całą sieć. Doświadczenie firmy pokazuje że outsourcing jest najlepszą i najtańszą metodą budowy szerokopasmowej sieci NGA.

⁷¹ Spółka w obu przypadkach przy wyborze najkorzystniejszej oferty na wykonanie zamówienia, kierowała się tymi samymi kryteriami, tj. ceną oferty (80%), okresem gwarancji (10%) i czasem usunięcia awarii (10%).

⁷² W formie zapytania ofertowego. Postępowanie prowadzono z wyłączeniem ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.), a jedynie w oparciu o zasadę konkurencyjności, zachowania uczciwej konkurencji, efektywności i przejrzystości, a także równego traktowania wykonawców i konkurujących technologii, na podstawie „Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” z dnia 19 lipca 2017 r.

⁷³ Na opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowę sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu w ramach Projektu.

kadrowego firmy lub ekspertów zewnętrznych. Jednocześnie informuję, że Wnioskodawca zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie wskazał, że prace związane bezpośrednio z budową sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz wykonanie projektów zleci firmie zewnętrznej. Doświadczenie Wnioskodawcy pokazuje, że outsourcing jest najlepszą i najtańszą metodą budowy szerokopasmowej sieci NGA. Mając powyższe na uwadze Wnioskodawca posiadał potencjał kadrowy w zakresie obsługi realizacji projektu zaś same prace dotyczące projektowania oraz budowy sieci miały być zlecone podmiotom zewnętrznym. Podlaska Sieć Internetowa przygotowując się do złożenia oferty na obszar suwalski podjęła negocjacje z firmami zewnętrznymi w zakresie podwykonawstwa (projektowania i budowy). Z uwagi na powyższe, PSI uznała że posiada odpowiedni potencjał techniczny do realizacji projektu na obszarze suwalskim i podjęła decyzję o złożeniu ofert w przedmiotowym postępowaniu".

Pierwsze postępowanie przetargowe⁷⁴ w dniu 21 grudnia 2017 r. zostało unieważnione przez PSI Sp. z o. o. w związku ze stwierdzonymi przez CPPC na etapie kontroli ex-ante uchybieniami⁷⁵. Dotyczyły one m.in.: 1/ żądania od oferentów w opisie przedmiotu zamówienia konkretnych rozszerzeń plików, 2/ określenia w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia warunków udziału oferentów (ograniczając w sposób nieuzasadniony krąg potencjalnych wykonawców)⁷⁶, 3/ żądania wniesienia wadium w kwocie 1.000,0 tys. zł wyłącznie w formie pieniężnej. W ponownie przeprowadzonym postępowaniu zakończonym 16 lutego 2018 r. wybrano konsorcjum firm⁷⁷ Fiberbuilding Sp. z o. o.⁷⁸ (lider konsorcjum), RCI Sp. z o. o.⁷⁹ i Super Net S.A.⁸⁰ jako podmiot realizujący Projekt⁸¹. Jak wynika z przedstawionych dokumentów na etapie postępowania, wchodzące w skład konsorcjum Spółki dysponowały kapitałem zakładowym wynoszącym odpowiednio: 10,0 tys. zł, 500,0 tys. zł i 100,0 tys. zł. Jako spełnienie warunku wiedzy i doświadczenia konsorcjum wskazała dwa projekty realizowane wyłącznie przez RCI Sp. z o. o. o wartości 22.586,5 tys. zł⁸² i 4.473,0 tys. zł⁸³. Podpisanie umowy 23 lutego 2018 r. oznaczające realne rozpoczęcie prac⁸⁴ w ramach Projektu nastąpiło po 8 miesiącach i jednym dniem od zawarcia umowy dofinansowania z CPPC (22 czerwca 2017 r.), co było naruszeniem § 4 ust. 12 regulaminu konkursu, zgodnie z którym rozpoczęcie prac powinno nastąpić w ciągu 4 miesięcy od dnia podpisania umowy dofinansowania, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* niniejszego wystąpienia pokontrolnego w pkt 1.

(akta kontroli str. 425-1003, 1599-1721, 3180-3182, 3197)

W trakcie realizacji Projektu PSI Sp. z o. o. ośmiokrotnie⁸⁵ występowała do CPPC o zmianę harmonogramu rzeczowo-finansowego⁸⁶ (11 września 2018 r.⁸⁷, 10 maja 2019 r., 8 czerwca

⁷⁴ Z terminem składania ofert do 10 listopada 2017 r.

⁷⁵ W ramach dwóch postępowań CPPC czterokrotnie kontrolowała Spółkę w zakresie wyboru głównego wykonawcy (trzy razy jako kontrola ex-ante oraz raz jako kontrola ex-post).

⁷⁶ Dotyczyło to spełnienia warunku doświadczenia poprzez wykonanie 1 zamówienia wyłącznie w formule „zaprojektuj i wybuduj” oraz wyłączenie wykonawcom możliwości korzystania z potencjału podmiotu trzeciego celem potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu. Zdaniem CPPC Beneficjent utrudnił dostęp do zamówienia poprzez ustanowienie warunku wymogu posiadania doświadczenia w wykonywaniu zamówienia w formule „zaprojektuj i wybuduj”, podczas gdy odpowiednie doświadczenie w zakresie projektowania i wykonywania robót wykonawcy mogli nabyć także poprzez realizację osobnych umów na projekt oraz wykonanie robót budowlanych o zakresie odpowiadającym zamówieniu.

⁷⁷ Dalej: „Główny Wykonawca”.

⁷⁸ Siedziba firmy ul. Gen. Nikodema Sulika 2A, 16-200 Dąbrowa Białostocka. Data rejestracji w KRS - 18 sierpnia 2017 r., (zawarcie umowy 11 sierpnia 2017 r.).

⁷⁹ Siedziba firmy ul. Kartuska 46, 60-471 Poznań. Data rejestracji w KRS – 14 grudnia 2001 r.

⁸⁰ Siedziba firmy Al. Jerozolimskie 101 lok. 4, 02-011 Warszawa. Podmiot wpisany do rejestru KRS z dniem 5 września 2017 r.

⁸¹ W ramach dwóch ogłoszonych przez Spółkę postępowań przetargowych wpłynęło po jednej ofercie. W pierwszym postępowaniu ofertę złożyło konsorcjum firm Finedbelgr (lider) i RCI Sp. z o. o.

⁸² Budowa infrastruktury informatycznej dla Subregionu Północnego E-regionu częstochowski.

⁸³ Zaprojektowanie i budowa sieci telekomunikacyjnej w ramach projektu: e-Rawicz szansą rozwoju Gminy, realizowana w ramach działania 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion”.

⁸⁴ Zgodnie z art. 2 pkt 23 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urzędów lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw.

⁸⁵ Główny Wykonawca występował do PSI Sp. z o. o. trzykrotnie w sprawie zmiany terminu wykonania poszczególnych zadań Projektu (7 września 2020 r., 19 marca 2021 r. i 21 grudnia 2021 r.).

⁸⁶ Dalej: „HRF”.

⁸⁷ Wnioski PSI Sp. z o. o. z 15 marca 2018 r. i 23 maja 2018 r. w sprawie m.in. terminu realizacji tzw. Kamieni milowych” zostały nierozpatrzone. Obie propozycje dotyczyły zmiany terminów rozpoczęcia realizacji poszczególnych zadań, osiągnięcia kamieni milowych oraz wartości wydatków niekwalifikowanych i tym samym wartości ogólnej projektu. Propozycja aneksu z 23 maja 2018 r. dotyczyła również przesunięcia środków finansowych pomiędzy poszczególnymi zadaniami oraz zawierała ponadto

2020 r., 17 lipca 2020 r., 13 stycznia 2021 r., 17 września 2021 r., 13 października 2022 r. i 9 listopada 2022 r.). W wyniku złożonych wniosków:

- [1] Aneksem z 19 sierpnia 2019 r., nr 02/POPC.01.01.00-20-0104/17-02 przesunięto: terminy realizacji tzw. kamieni milowych⁸⁸ i wysokość środków finansowych pomiędzy poszczególnymi zadaniami (zmiana załączników do umowy nr 3⁸⁹ i 4⁹⁰) oraz zmieniono całkowitą wartość projektu określoną w § 2 ust. 2 umowy dofinansowania (wzrost o 98,2 tys. zł do kwoty 63.283,5 tys. zł.). Zmiany wynikały z modyfikacji w koncepcji i technologii sieci w związku z przeprowadzonymi oględzinami przez przedstawicieli Głównego Wykonawcy oraz zmianą wartości wydatków niekwalifikowanych⁹¹. Zmiany w aneksie w całości uwzględniały wniosek PSI Sp. z o. o. z dnia 21 września 2018 r.
- [2] Aneksem z 19 sierpnia 2019 r., nr 03/POPC.01.01.00-20-0104/17-03 przesunięto terminy realizacji tzw. kamieni milowych⁹². Zmiana spowodowana była problemami Głównego Wykonawcy z pozyskaniem map do celów projektowych, całkowitą lub częściową odmową wydania decyzji lokalizacyjnych (przez zarządców terenów) oraz brakiem zezwoleń na prowadzenie prac w pasach drogowych w okresie zimowym. Zmiana w całości uwzględniała wniosek PSI Sp. z o.o. z 10 maja 2019 r.
- [3] Aneksem z 22 września 2020 r., nr 05/POPC.01.01.00-20-0104/17-05 przesunięto m.in. terminy: realizacji projektu w zakresie rzeczowym (§ 3 ust. 1 umowy⁹³) i kwalifikowalności wydatków (§ 3 ust. 2 umowy⁹⁴) oraz terminów realizacji tzw. kamieni milowych⁹⁵. Spowodowane było to upływającym terminami realizacji i kwalifikowalności kosztów Projektu, wynikającymi z późnego zawarcia umowy z Głównym Wykonawcą (w dniu 23 lutego 2018 r.) w związku z powtórzeniem procedury wyłonienia wykonawcy. W wyniku zmian w całości zrealizowano wnioski Spółki z 8 czerwca 2020 r.
- [4] Aneksem z 22 września 2020 r., nr POPC.01.01.00-20-0104/17-06 na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 *ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19*⁹⁶ przedłożono o 89 dni okres realizacji Projektu (§ 3 ust 1 umowy⁹⁷) i kwalifikowalności wydatków (§ 3 ust. 2 umowy⁹⁸) oraz terminów realizacji tzw. kamieni milowych⁹⁹. Powodem zmiany umowy był stan epidemii COVID-19 na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wpływający na braki kadrowe Głównego Wykonawcy oraz utrudniona współpraca z organami administracji publicznej (wydłużenie czasu na uzyskanie stosownych decyzji). Aneks w całości uwzględniał wniosek PSI Sp. z o. o. z 17 lipca 2020 r.

---

zmiany w zakresie długości sieci szerokopasmowej, tj. 1/ powstała w ramach projektu: z 1.287,52 km na 1.325,00 km, 2/ w tym wybudowana z 1.256,61 km na 1.235,00 km, 3/ wykorzystanie istniejącej z 30,91 km na 90,00 km. W zawartym aneksie zrezygnowano ze zmiany długości sieci.

⁸⁸ Zmiana planowanej daty rozpoczęcia zadania nr 1 „Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych” z 1 października 2017 r., na 23 lutego 2018 r., zadania nr 2 „Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej z 1 listopada 2017 r., na 1 marca 2018 r., zadania nr 3 „Budowa podbudowy słupowej” z 1 listopada 2017 r., na 1 marca 2018 r., zadania nr 4 „Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH” z 1 stycznia 2018 r., na 30 kwietnia 2018 r., zadania nr 5 „Budowa węzłów aktywnych” z 1 grudnia 2017 r., na 30 kwietnia 2018 r. i zadania nr 7 „Dzierżawa sieci” z 1 grudnia 2017 r., na 30 kwietnia 2018 r.

⁸⁹ Kopia wniosku PSI Sp. z o. o. o dofinansowanie Projektu.

⁹⁰ HRF realizacji Projektu.

⁹¹ Na zadanie nr 6 Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci.

⁹² Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 1 – Przygotowanie dokumentacji technicznej projektu i projektów budowlanych z 31 maja 2020 r., na 31 lipca 2020 r.

⁹³ Z okresu: od 1 października 2017 r., do 30 września 2020 r., na okres: od 23 lutego 2018 r., do 22 lutego 2021 r.,

⁹⁴ Z okresu: od 1 października 2017 r., do 30 września 2020 r., na okres: od 1 października 2017 r., do 22 lutego 2021 r.

⁹⁵ Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 1 „Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych” z 31 lipca 2020 r., na 31 grudnia 2020 r., zadania nr 2 „Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej” z 31 sierpnia 2020 r., na 22 lutego 2021 r., zadania nr 3 „Budowa podbudowy słupowej” z 31 sierpnia 2020 r., na 22 lutego 2021 r., zadania nr 4 „Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH” z 31 sierpnia 2020 r., na 22 lutego 2021 r., zadania nr 5 „Budowa węzłów aktywnych” z 31 sierpnia 2020 r., na 22 lutego 2021 r., zadanie nr 6 „Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci” z 30 września 2020 r., na 22 lutego 2021 r.

⁹⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 986.

⁹⁷ Z okresu: od 23 lutego 2018 r., do 22 lutego 2021 r., na okres: od 23 lutego 2018 r., do 22 maja 2021 r.

⁹⁸ Z okresu: od 1 października 2017 r., do 22 lutego 2021 r., na okres: 1 października 2017 r., do 22 maja 2021 r.

⁹⁹ Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 1 „Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych” z 31 grudnia 2020 r., na 31 marca 2021 r., zadania nr 2 „Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej” z 22 lutego 2021 r., na 22 maja 2021 r., zadania nr 3 „Budowa podbudowy słupowej” z 22 lutego 2021 r., na 22 maja 2021 r., zadania nr 4 „Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH” z 22 lutego 2021 r., na 22 maja 2021 r., zadania nr 5 „Budowa węzłów aktywnych” z 22 lutego 2021 r., na 22 maja 2021 r., zadanie nr 6 „Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci” z 22 lutego 2021 r., na 22 maja 2021 r.

- [5] Aneksem z 18 marca 2021 r., nr POPC.01.01.00-20-0104/17-08 przedłużono o dziewięć miesięcy okres realizacji Projektu (§ 3 ust 1 umowy¹⁰⁰) i kwalifikowalności wydatków (§ 3 ust. 2 umowy¹⁰¹) oraz terminów realizacji tzw. kamieni milowych¹⁰². Jako powód zmiany umowy wskazano stan epidemii COVID-19, a za tym idzie m.in. braki kadrowe Głównego Wykonawcy (podwykonawców), utrudniona współpraca z organami administracji publicznej, kłopoty w uzyskaniu przez podwykonawców materiałów i narzędzi niezbędnych do wykonania zaplanowanych prac. W związku ze zmianą terminu realizacji umowy dofinansowania przekraczającej trzy miesiące¹⁰³ CPPC nałożyła na PSI Sp. z o. o. dodatkowe zobowiązanie poprzez zwiększenie puli adresowej o 1.186 szt.¹⁰⁴ gospodarstw domowych (do 24.893 gospodarstw¹⁰⁵) w terminie do 22 lutego 2023 r. Aneks w całości uwzględniał wniosek Spółki z 13 stycznia 2021 r.
- [6] Aneksem z 15 grudnia 2021 r. nr POPC.01.01.00-20-0104/17-09 przedłużono o kolejne dziewięć miesięcy okres realizacji Projektu (§ 3 ust 1 umowy¹⁰⁶) i kwalifikowalności wydatków (§ 3 ust. 2 umowy¹⁰⁷) oraz terminów realizacji tzw. kamieni milowych¹⁰⁸. Jako powód przedłużenia terminu realizacji Projektu wskazano stan epidemii oraz związane z tym trudności m.in. w zakresie dostępności narzędzi i materiałów. W związku ze złożonym wnioskiem dotyczącym zmiany terminu realizacji umowy (razem z poprzednim wnioskiem przekroczenie wynoszące 15 miesięcy), CPPC na Spółkę nałożyła dodatkowe zobowiązanie polegające na podłączeniu dodatkowo 3.557¹⁰⁹ szt. gospodarstw (do 27.264 szt. gospodarstw¹¹⁰) w terminie do 22 listopada 2024 r.¹¹¹ Zmiany w aneksie w całości uwzględniały wniosek PSI Sp. z o. o. z dnia 17 września 2021 r.
- [7] Aneksem z 16 listopada 2022 r. nr POPC.01.01.00-20-0104/17-13 zmieniono terminy realizacji tzw. kamieni milowych¹¹². Powodem aneksowania umowy dofinansowania było przesunięcie środków z zadań nr 3 i 7 na inne zadania. W przypadku zadania nr 6 powodem przesunięcia terminu była realizacja znacznej części dokumentacji powykonawczej pod koniec realizacji Projektu. Zmiany w aneksie w całości uwzględniały wniosek PSI Sp. z o. o. z dnia 13 października 2022 r.
- [8] Aneksem z 23 listopada 2022 r. nr POPC.01.01.00-20-17-14 przesunięto m.in. terminy: realizacji projektu w zakresie rzeczowym (§ 3 ust. 1 umowy¹¹³) i kwalifikowalności wydatków (§ 3 ust. 2 umowy¹¹⁴) oraz terminów realizacji tzw. kamieni milowych¹¹⁵. Spowodowane to było stanem epidemii oraz związanymi z tym trudności m.in. w zakresie dostępności urzędów. W związku z przedłużeniem terminu CPPC nie nakładała na Spółkę

¹⁰⁰ Z okresu: od 23 lutego 2018 r., do 22 maja 2021 r., na okres: od 23 lutego 2018 r., do 22 lutego 2022 r.

¹⁰¹ Z okresu: 1 października 2017 r., do 22 maja 2021 r., na okres: od 1 października 2017 r., do 22 lutego 2022 r.

¹⁰² Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 1 „Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych” z 31 marca 2021 r., na 31 grudnia 2021 r., zadania nr 2 „Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej” z 22 maja 2021 r., na 22 lutego 2022 r., zadania nr 3 „Budowa podbudowy słupowej” z 22 maja 2021 r., na 22 lutego 2022 r., zadania nr 4 „Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH” z 22 maja 2021 r., na 22 lutego 2022 r., zadania 5 „Budowa węzłów aktywnych” z 22 maja 2021 r., na 22 lutego 2022 r., zadanie nr 6 „Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci” z 22 maja 2021 r., na 22 lutego 2022 r.

¹⁰³ Zgodnie z zapisami Metodologii naliczania kar za opóźnienia w projektach realizowanych przez beneficjentów działania 1.1 POPC w ramach II konkursu.

¹⁰⁴ W przypadku przekroczenia terminu do sześciu miesięcy kara wyniosła dodatkowych 5% gospodarstw domowych wskazanych przez beneficjenta w ramach Projektu (23.707 szt. x 5% = 1 185,35 szt. dodatkowych gospodarstw).

¹⁰⁵ W tym 23.707 szt. gospodarstw domowych stanowiących zobowiązanie podstawowe do 22 lutego 2022 r.

¹⁰⁶ Z okresu: od 23 lutego 2018 r., do 22 lutego 2022 r. na okres od 23 lutego 2018 r., do 22 listopada 2022 r.

¹⁰⁷ Z okresu: od 1 października 2017 r., do 22 lutego 2022 r. na okres: od 1 października 2017 r., do 22 listopada 2022 r.

¹⁰⁸ Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 2 „Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej” z 22.02.2022 r., na 22.11.2022 r. zadania nr 3 „Budowa podbudowy słupowej” z 22.02.2022 r., na 22.11.2022 r., zadania nr 4 „Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH” z 22.02.2022 r., na 22.11.2022 r., zadania 5 „Budowa węzłów aktywnych” z 22.02.2022 r., na 22.11.2022 r. zadanie nr 6 „Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci” z 22.02.2022 r., na 22.11.2022 r.

¹⁰⁹ Kara za 15 miesięcy opóźnień (sześć miesięcy w ramach pierwszej kary i dziewięć w ramach drugiej kary). Wyliczona jako 23.707 szt. x 15% = 3.556,05 szt. dodatkowych gospodarstw domowych.

¹¹⁰ W tym 23 707 gospodarstw domowych stanowiących zobowiązanie podstawowe do 22 listopada 2022 r.

¹¹¹ W związku z nałożonymi dodatkowymi zobowiązaniami o 15% wzrosła ilość planowanych do podłączenia gospodarstw domowych, co stanowi 49% całkowitej liczby gospodarstw domowych możliwych do objęcia zasięgiem na obszarze interwencji.

¹¹² Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 1 „Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych” z 30 września 2022 r., na 22 listopada 2022 r.

¹¹³ Z okresu: od 23 lutego 2018 r., do 22 listopada 2022 r., na okres: od 23 lutego 2018 r., do 22 lutego 2023 r.,

¹¹⁴ Z okresu: od 1 października 2017 r., do 22 listopada 2022 r., na okres: od 1 października 2017 r., do 22 lutego 2023 r.

¹¹⁵ Zmiana planowanej daty zakończenia zadania nr 4 „Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH” z 22 listopada 2022 r. na 22 lutego 2023 r., zadania nr 6 „Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci” z 22 listopada 2022 r., na 22 lutego 2023 r.

dotychczasowych zobowiązań. Zmiany w aneksie w całości uwzględniały wniosek PSI Sp. z o.o. z dnia 9 listopada 2022 r. (akta kontroli str. 1004-1393, 3140-3173)

Biorąc pod uwagę wszystkie zmiany umowy dofinansowania, PSI Sp. z o.o. zobowiązana jest do 22 lutego 2023 r., wykonać niezbędną infrastrukturę telekomunikacyjną (węzły dostępowe oraz sieć) umożliwiającą podłączenie 23.707 gospodarstw domowych (21.952 punkty adresowe) Natomiast w przypadku 3.557 dodatkowych gospodarstw termin ich podłączenia określono na 22 listopada 2023 r.

Zmiany dotyczące terminu realizacji Projektu zostały w każdym przypadku zaakceptowane przez CPPC, stosownie do § 20 ust. 1-4 umowy dofinansowania.

Zgodnie z § 4 ust. 11 regulaminu konkursu, w ramach którego PSI Sp. z o.o. zawarło umowę dofinansowania, okres realizacji Projektu nie mógł być dłuższy niż 36 miesięcy od dnia rozpoczęcia prac¹¹⁶. Określenie w aneksie nr POPC.01.01.00-20-0104/17-09 do umowy dofinansowania terminu zakończenia realizacji Projektu na 22 listopada 2022 r. spowodowało, że okres realizacji Projektu realnie wynosić będzie (jeżeli termin zostanie dotrzymany) 56 miesięcy i 27 dni, tj. będzie dłuższy od określonego w regulaminie o 20 miesięcy i 27 dni. Z udzielonych wyjaśnień przez Prokurenta Spółki wynika, że niedochowanie terminu realizacji Projektu w ciągu 36 miesięcy od dnia rozpoczęcia prac spowodowane było okolicznościami takimi, jak: powtórzenie procedury wyłonienia Głównego Wykonawcy oraz ogłoszony na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego i później stan epidemii mający wpływ na utrudnienia w realizacji inwestycji. (akta kontroli str. 48-50, 3183, 3186-3192)

W trakcie realizacji Projektu nastąpiło pięć zmian umowy dofinansowania, dotyczących:

- [1] wprowadzenia rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) oraz zmiana treści obowiązku informacyjnego w zakresie danych osobowych (RODO) – aneksy odpowiednio z 16 kwietnia 2019 r., nr 01/POPC.01.01.00-20-0104/17-01 oraz 8 lipca 2020 r., POPC.01.01.00-20-0104/17-04 do umowy dofinansowania.
- [2] zmiany rachunku bankowego PSI Sp. z o.o. – aneks z 19 lutego 2021 r. nr POPC.01.01.00-20-0104/17-07 do umowy dofinansowania.
- [3] zwiększenia liczby węzłów dostępowych z 21 do 26 szt.¹¹⁷ w związku z koniecznością zmiany koncepcji budowlanej sieci oraz przeniesieniem punktów adresowych w inne lokalizacje¹¹⁸. Zmiany dotyczyły również WSD wskazanych we wniosku o dofinansowanie w zakresie zmiany ich lokalizacji¹¹⁹. Po zmianie Spółka zobowiązała się do utworzenia 18 WSD, natomiast osiem planowano dzierżawić¹²⁰ od innych podmiotów, tj. Spółki KOBA (3 szt. WSD i część miejsca w PWR¹²¹) oraz Województwa Podlaskiego (Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej¹²² - 4 szt.¹²³). Zmiany zostały pozytywnie zaopiniowane przez PCCP i następnie wprowadzone aneksem z 3 lutego 2022 r., nr POPC.01.01.00-20-0104/17-10. Z przedstawionych dokumentów wynika, że PSI Sp. z o.o. nie poinformowała CPPC o analizowanych zmianach przed ich realizacją, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* niniejszego wystąpienia pokontrolnego w pkt 2.
- [4] zmniejszenia liczby JO do podłączenia z 216 do 139 jednostek (z 141 na 120 punktów adresowych) z jednoczesnym zwiększeniem zasięgu gospodarstw domowych z 27.264¹²⁴ do 27.336. Wynikało to z przeprowadzonej przez PSI Sp. z o.o. weryfikacji istniejących JO planowanych do podłączenia, co szerzej omówiono w pkt 1.8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Zmiany tej - pozytywnie zaopiniowanej przez CPPC, eksperta UKE oraz

¹¹⁶ W przypadku PSI Sp. z o.o. zawarcie umowy z Generalnym Wykonawcą w dniu 23 lutego 2018 r.

¹¹⁷ Dodatkowe węzły w miejscowościach: Białystok (PWR), Mlejczyce, Narewka, Rykacze i Miaszkowo.

¹¹⁸ Zmiany były podyktowane kwestiami technicznymi takimi jak: podział mocy optycznej oraz maksymalna odległość najdalszego punktu adresowego od węzła.

¹¹⁹ W przypadku 12 WSD (Siemiatycze, Wysokie Mazowieckie, Czyżew, Łomża, Boćki, Sokoly, Szepietowo, Nurzec-Stacja, Czeremcha, Stawiski, Dubicze Cerkiewne i Białowieża) nastąpiła zmiana w zakresie nazwy ulicy, w przypadku siedmiu WSD (Mielnik, Wyszonki, Stara Kubra, Zambrów, Srebrna, Stare Bożejewo i Hajnówka) nastąpiła zmiana w zakresie miejscowości lokalizacji węzłów, natomiast w przypadku dwóch węzłów Czaplice i Narew zmiana nr porządkowego WSD.

¹²⁰ Dzierżawa miejsca w szalach oraz ich wyposażenie ze środków Projektu w niezbędne urządzenia aktywne typu: OLT.

¹²¹ WSD Łomża, WSD Białowieża, WSD Narewka i PWR Białystok.

¹²² Dalej: „SSPW”.

¹²³ WSD Boćki, WSD Rudka, WSD Nurzec-Stacja i WSD Miaszkowo.

¹²⁴ 23.707 szt. HP jako adresy podstawowe +3.557 szt. dodatkowych punktów adresowych naliczonych w ramach dwóch kar za opóźnienia w realizacji Projektu.

eksperta zewnętrznego zgodnie z § 20 ust. 5 umowy dofinansowania - dokonano 20 kwietnia 2022 r. aneksem nr POPC.01.01.00-20-0104/17-11¹²⁵.

[5] wprowadzenia zapisów dotyczących dodatkowych zobowiązań Beneficjenta w zakresie jednostek publicznych (Gminne Ośrodki Kultury) – aneks nr POPC.01.01.00-20-0104/17-12 z dnia 16 listopada 2022 r.

W dniu 2 grudnia 2022 r. Spółka w związku z zakończeniem Projektu zwróciła się do CPPC z wnioskiem (z 30 listopada 2022 r.) o przesunięcie środków finansowych pomiędzy zadaniami/kategorią /podkategoriami wydatków¹²⁶. Związane to było ze zmianami w koncepcji i technologii sieci polegającej na zmianie trasy przebiegu sieci, zmianie dotychczasowej technologii oraz wykorzystaniu istniejącej infrastruktury. Do chwili zakończenia czynności kontrolnych PSI Sp. z o. o. nie uzyskała zgody CPPC na ww. działanie. (akta kontroli str. 1394-1598, 3138-3139)

1.8. Spółka w terminie 8 miesięcy od podpisania umowy dofinansowania rozpoczęła weryfikację listy planowanych do podłączenia JO¹²⁷, której jednak do 22 lutego 2018 r. nie ukończyła. Wynikało to m.in. z: braku deklaracji wszystkich JO (skutkującym ich późniejszym dosyłaniem przez JO)¹²⁸ oraz opieszałością PCCP w zatwierdzaniu zaktualizowanej listy JO¹²⁹. Ostateczne uzgodnienia pomiędzy PSI Sp. z o. o. oraz CPPC dotyczące aktualizacji listy JO nastąpiły w grudniu 2020 roku. W wyniku zmian planowano w ramach Projektu podłączyć 139 szt. JO (zamiast 216 szt. JO)¹³⁰ oraz 27.336 szt. gospodarstw domowych (zamiast 27.264 szt.). Wynikało to z:

- wykreślenia z listy szkół dołączonej do wniosku o dofinansowanie: 22 punktów adresowych¹³¹ obejmujących 26 JO oraz 51 JO, zlokalizowanych w 120 punktach adresowych¹³² z powodu m.in. likwidacji lub podłączenia do światłowodu (w przypadku szkoły w Dubinach, ul. Główna nastąpiła wymiana na inną JO, tj. szkołę w Ciechanowcu, ul. Sosnowa 2 z terminem podłączenia do 22 listopada 2022 r.),
- zwiększenia o 72 punkty adresowe wskaźnika gospodarstw domowych w zamian za niepodłączenie 21 JO. Nastąpiło to na podstawie wskazanej przez CPPC metodologii wycień¹³³ oraz powstałych w ramach realizacji Projektu oszczędności wynoszących 235,2 tys. zł¹³⁴). Sposób prawidłowości dokonanych przez PSI Sp. z o. o. wycień z metodologią potwierdziło CPPC¹³⁵.

Pomimo potwierdzenia przez CPPC (pismo z 14 czerwca 2021 r.) danych dotyczących prawidłowości wycień dotyczących dodatkowych gospodarstw domowych oraz oszczędności wynikających z niepodłączenia 21 JO, Spółka wystąpiła z wnioskiem do CPPC o aneksowanie umowy dofinansowania w tym zakresie po siedmiu miesiącach i 13 dniach¹³⁶. Z udzielonych wyjaśnień przez Prokurenta Spółki wynika, że [...] w związku z przedłużającą się procedurą weryfikacji JO przez IP [Instytucję Pośredniczącą tj. CPPC – dop. NIK],

¹²⁵ W tym zakresie dokonano zmiany wniosku o dofinansowanie oraz w załączniku nr 3 do wniosku pt. Studium wykonalności i analiza finansowa.

¹²⁶ Zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 1 umowy dofinansowania przesunięcie środków powyżej 10% wartości środków w odniesieniu do zadania lub kategorii, z których są przesuwane środki w stosunku do pierwotnego wniosku o dofinansowanie Projektu wymaga zawarcia aneksu do umowy.

¹²⁷ Pisma PSI Sp. z o. o. do PCCP z 13 listopada 2017 r., 20 grudnia 2017 r.

¹²⁸ Na dzień 20 grudnia 2017 r. z 141 punktów adresowych JO: 116 JO wyraziło chęć przystąpienia do Projektu, 4 JO odmówiły (posiadanie dostępu do sieci lub likwidacja placówki), 15 JO nie przesłało deklaracji, natomiast w 6 przypadkach placówki zostały zlikwidowane.

¹²⁹ Z analizy przedstawionej korespondencji wynika, że Spółka przesłała zaktualizowaną listę JO pismem z 20 grudnia 2017 r., i do dnia 29 marca 2018 r. nie otrzymała w tej kwestii żadnej odpowiedzi z CPPC, pomimo wysłania 9 lutego 2018 r. przez PSI Sp. z o. o. pisma przypominającego w tej sprawie. Pismem z 20 lipca 2018 r. CPPC przesłało zaktualizowaną listę JO (nieostatecznie).

¹³⁰ W 120 szt. punktach adresowych (zamiast 141 szt. punktów adresowych).

¹³¹ Punkty adresowe do, których nie podciągano przyłącza, nie wykonywano instalacji wewnętrznej budynku i nie instalowano urządzeń aktywnych

¹³² Punkty adresowe w których np. spadła liczba JO, jednak nie poniżej 1 JO.

¹³³ Kwota oszczędności (235,2 tys. zł) / średni koszt na HP dla danego obszaru (3,3 tys. zł). Średni koszt na HP wycieniano, jako max dofinansowanie dla obszaru (43,151,0 tys. zł) / minimalne zobowiązanie pokryciowe dla obszaru (13,1 tys. zł).

¹³⁴ W zakresie pojedynczej JO oszczędności dotyczyły: 7,0 tys. zł (budowa przyłącza), 3,0 tys. zł (instalacja wewnętrznybudynekowa) i 1,2 tys. zł (urządzenia aktywne).

¹³⁵ Pismo z 14 czerwca 2021 r., znak: CPPC-DPS.63.1.104.140.2017/PT. Do obliczeń brano jedynie punkty adresowe JO zlikwidowanych całkowicie (21 punkty, tj. 25 JO). Nie brano pod uwagę do obliczeń 52 zlikwidowanych JO, które były zlokalizowane w punktach adresowych, gdzie funkcjonuje nadal, co najmniej jedna szkoła.

¹³⁶ Pismo z 27 stycznia 2022 r.

Beneficjent nie miał możliwości złożenia wniosku o aneks do umowy o dofinansowanie zawierającego ostateczną liczbę JO do podłączenia. Po telefonicznej konsultacji z opiekunem projektu, w związku z wydłużającą się procedurą weryfikacji JO do podłączenia otrzymaliśmy informację, że wszelkie zmiany w tym zakresie zostaną objęte aneksem do umowy o dofinansowanie pod koniec realizacji projektu. Mając na uwadze powyższe, w dniu 27.01.2022 r. Beneficjent wystąpił z wnioskiem o zawarcie aneksu do umowy o dofinansowanie.

PSI Sp. z o.o. nie dotrzymała terminu określonego w § 4 ust. 13 regulaminu konkursu oraz § 6 ust. 1 pkt 12 umowy dofinansowania. Zgodnie z zapisami dokumentów Spółka miała obowiązek podłączenia (przed zmianami umowy / po zmianach) do 22 sierpnia 2018 r.¹³⁷ 173 szt. JO¹³⁸ / 110 szt. JO¹³⁹, a do 22 lutego 2019 r. pozostałych 43 szt. JO / 28 szt. JO, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w pkt 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Na dzień 19 lipca 2022 r. z 139 planowanych do podłączenia JO w ramach Projektu: 116 JO aktywowano w październiku 2018 roku, 17 JO w kwietniu 2019 roku, pięć JO w październiku 2019 r., zaś jedną w listopadzie 2022 r. (w Ciechanowcu) co stanowiło odpowiednio: 83,5%, 12,2%, 3,6% i 0,7% wszystkich planowanych do podłączenia szkół¹⁴⁰. Z 139 aktywowanych szkół w przypadku 24 JO¹⁴¹ (17,3%) zastosowano łącza alternatywne.

(akta kontroli str. 51-58, 1772-1946, 3184-3192)

1.9. PSI Sp. z o. o. czterokrotnie¹⁴² była kontrolowana przez UKE w zakresie zgodności zastosowanej technologii do zadeklarowanej przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie oraz wykonanej dokumentacji projektowej. Z treści sporządzonych protokołów kontroli wynika, że nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Ustalono jednocześnie inne uchybienia polegające m.in. na: [1] zbyt małej pojemności splitterów w stosunku do ilości gospodarstw domowych będących w zasięgu (w przypadku sześciu z 33 badanych punktów dostępowych), [2] braku zapasów kabli montowanych na Punktach Dostępowych, [3] braku podłączenia części JO do PWR (Białystok), [4] braku zainstalowanych urządzeń aktywnych (m.in. baterii, akumulatorów) w WSD oraz niespełnieniu w części analizowanych łączy wymagań jakościowych¹⁴³ (w przypadku pięciu z 33 punktów dostępowych/łączy do JO), [5] zbyt wysokiej liczby utraconych pakietów w punktach dostępowych Białowieża i Brańsk oraz niewystarczającą ilość portów względem obsługiwanych PA w Brańsku¹⁴⁴.

Poza kontrolami dotyczącymi sposobu wyłonienia głównego wykonawcy Spółka w okresie realizacji Projektu dwukrotnie¹⁴⁵ była kontrolowana również przez CPPC¹⁴⁶. Z przedstawionych dokumentów wynika, że stwierdzono uchybienia polegające na: [1] braku wyposażenia JO w urządzenia aktywne CPE i Access Point (brak zasilania), [2] opóźnieniu w realizacji Projektu (zadania nr 4 Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH i zadania nr 7 Dzierżawa sieci), [3] braku opisów dokumentów księgowych na części faktur VAT zgodnie z pkt 3.3 ppkt. 1) Zasad kwalifikowania wydatków w ramach I osi priorytetowej POPC2014-2020, [3] niesystematycznym opisywaniu dokumentów księgowych potwierdzających związek danego wydatku z realizowanym Projektem.

¹³⁷ W terminie 14 miesięcy od dnia podpisania umowy dofinansowania (22 czerwca 2017 r.).

¹³⁸ 216*80%=172,8.

¹³⁹ 138*80%=110,4 (PSI miała do podłączenia po zmianach 139 JO – jedną JO tj. szkołę w Ciechanowcu wymieniono za szkołę w Dubinach, gm. Hajnówka (1:1) i planowano podłączyć do końca realizowanego Projektu, tj. do 22 listopada 2022 r.

¹⁴⁰ W dniu 20 stycznia 2020 r. przedstawiciel PSI Sp. z o. o. skontaktował się telefonicznie z opiekunem projektu z CPPC otrzymując informację, że dodatkowa JO powinna być podłączona w terminie do końca realizacji projektu zgodnie z wytycznymi „Wymagania dla podłączenia jednostek oświatowych w ramach drugiego naboru dla działania 1.1 POPC”.

¹⁴¹ JO w: Boćkach, Czyżewie (trzy), Dąbrówce Kościelnej, Jablonce Kościelnej, Klukowie, Kołomyjach, Lubinach Kościelnych, Olsznych, Osowcu, Podgórzu, Stary Laskowiec, Szczodruchy, Szepietowo, Święck Wielki, Topczewo, Wiśniewo, Wojny Krupy, Kuczyn, Paproć Duża, Szumowo, Śniadowo i Wyszonki Kościelne.

¹⁴² I kontrola w dniach: 5-6 lutego 2019 r. i 15 lutego 2019 r., II kontrola w dniach: 5-12 lutego 2020 r., III kontrola w dniach: 21-23 lipca 2021 r., 26-28 lipca 2021 r. oraz 19-23 września 2022 r.

¹⁴³ Wymagane parametry: minimalna gwarantowana przepustowość – 100 Mb/s, utrata pakietów nie większa niż 0,03%, jitter nie większy niż 0,5 ms.

¹⁴⁴ W ramach kontroli poddano również weryfikacji realizację wniosków pokontrolnych nałożonych przez UKE z poprzednich kontroli (w latach 2020-2021). Spółka PSI zrealizowała zalecenia pokontrolne.

¹⁴⁵ I kontrola w dniach: 26-28 listopada 2018 r., II kontrola w dniach: 12 lipca – 6 sierpnia 2021 r.

¹⁴⁶ Przez pracowników Wydziału Kontroli, jako kontrola doraźna na miejscu realizacji Projektu w trybie korespondencyjnym.

Z analizy wysłanych informacji przez PSI Sp. z o. o. do jednostek kontrolujących wynika, że wszystkie stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte przez Spółkę.

(akta kontroli str. 1996-2110, 3207-3221)

1.10. Na dzień 6 grudnia 2022 r. stan realizacji Projektu¹⁴⁷ przez PSI Sp. z o. o., przedstawiał się następująco:

- planowane/ zrealizowane wydatki ogółem w kwocie 63.185,3 tys. zł/ 63.283,5 tys. zł,
- planowane/zrealizowane wydatki kwalifikowalne – 50.943,8 tys. zł/49.997,6 tys. zł,
- planowana/otrzymana kwota dofinansowania – 43.149,4 tys. zł/42.498,0 tys. zł,
- założone/osiągnięte wskaźniki produktu: liczba utworzonych węzłów dostępowych – 26 szt./26 szt. (100% realizacji), długość sieci szerokopasmowej – 1.287,52 km/1.389,4 km (107,9% realizacji),

We wnioskach o płatność Spółka wskazywała na bieżąco realizację wskaźników produktu, natomiast nie odnosiła się do stopnia realizacji wskaźników rezultatu¹⁴⁸. Z przedstawionych informacji przez PSI Sp. z o. o. wynika, że na dzień 6 grudnia 2022 r. założone/osiągnięte wskaźniki rezultatu przedstawiały się następująco:

- dodatkowych gospodarstw domowych objętych szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s i jak również o przepustowości co najmniej 30 Mb/s – 27.336¹⁴⁹ / 22.834 (83,5% realizacji),
- dodatkowe JO podłączone do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s – 139 / 139 (100% realizacji).

W podziale na zadania określone w HRF, stopień realizacji finansowej Projektu przedstawiał się następująco:

- zadanie nr 1 Przygotowanie dokumentacji projektu i projektów budowlanych zrealizowano w 99,7% (wydatki planowane ogółem: 7.713,7 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 7.687,5 tys. zł),
- zadanie nr 2 Budowa infrastruktury doziemnej sieci magistralnej i dystrybucyjnej zrealizowano w 99,5% (wydatki planowane ogółem: 31.640,0 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 31.486,6 tys. zł),
- zadanie nr 3 Budowa podbudowy słupowej zrealizowano w 57,8% (wydatki planowane ogółem: 7.806,8 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 4.505,3 tys. zł),
- zadanie nr 4 Montaż kabli światłowodowych i elementów pasywnych sieci FTTH zrealizowano w 129,1% (wydatki planowane ogółem: 12.938,6 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 16.709,2 tys. zł),
- zadanie nr 5 Budowa węzłów aktywnych zrealizowane w 99,1% (wydatki planowane ogółem: 1.525,8 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 1.511,4 tys. zł),
- zadanie nr 6 Dokumentacja powykonawcza z inwentaryzacją sieci zrealizowano w 118,3% (wydatki planowane ogółem: 537,8 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 636,0 tys. zł),
- zadanie nr 7 Dzierżawa sieci zrealizowano w 73,1% (wydatki planowane ogółem: 1.022,6 tys. zł, wydatki poniesione ogółem: 747,5 tys. zł). (akta kontroli str. 2737-2775)

PSI Sp. z o. o. w trakcie realizacji Projektu złożyła 24 wnioski o płatność¹⁵⁰ (wszystkie zostały zatwierdzone przez CPPC). Z analizy wynika, że pierwszy wniosek o płatność (sprawozdawczy) przekazano do CPPC po terminie 3 miesięcy określonym w § 5 ust. 14 umowy dofinansowania. Z udzielonych wyjaśnień przez Prokurenta Spółki wynika, że powodem przekroczenia terminu były zapisy harmonogramu rzeczowo-finansowego w którym

¹⁴⁷ W okresie od 1 października 2017 r. do 6 grudnia 2022 r.

¹⁴⁸ Zgodnie z Podręcznikiem dla Beneficjenta (str. 72) będącym instrukcją obsługi systemu SL2014 oraz Studium Wykonalności Projektu (str. 17-19) wskaźnik rezultatu wskazuje się po wykonaniu zadania we wniosku o płatność końcową.

¹⁴⁹ Z tego 23.779 szt. lista podstawowa (termin podłączenia 22 listopada 2022 r.) i 3.557 w ramach nałożonych kar za wydłużony termin realizacji Projektu (termin podłączenia 22 listopada 2023 r.).

¹⁵⁰ Z tego trzy wnioski wyłącznie sprawozdawcze, jeden wniosek o zaliczkę, trzy wnioski o zaliczkę i rozliczające zaliczkę i 17 wniosków rozliczających zaliczkę.

wskazano, że w miesiącu październik 2017 r. zakładano wnioskowanie o zaliczkę w wysokości 10.000,0 tys. zł. Pozostałe 23 wnioski złożono w terminie zgodnym z umową dofinansowania.

Spółka w trakcie realizacji Projektu czterokrotnie¹⁵¹ wnioskowała i otrzymywała zaliczki na ogólną kwotę 40.373,1 tys. zł (transze zaliczki w kwotach 10.000,0 tys. zł, 14.000,0 tys. zł, 9.800,0 tys. zł i 6.573,1 tys. zł). Spółka pierwszy wniosek o wypłatę zaliczki w wysokości 10.000,0 tys. zł, złożyła dwa miesiące i 17 dni przed podpisaniem umowy z Głównym Wykonawcą. Z udzielonych wyjaśnień przez Prokurenta Spółki wynika, że [...] Beneficjent wystąpił z wnioskiem o zaliczkę w IV kw. 2017 zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie. W ocenie Beneficjenta wydatki zaplanowane w Projekcie i ujęte w harmonogramie są wydatkami uzasadniającymi pozyskanie na nie zaliczki – w szczególności wobec braku szczegółowego dookreślenia rozumienia rzeczowego zaangażowania realizacji projektu [...].

Procent rozliczenia zaliczek w każdym przypadku przekraczał 70%¹⁵² łącznych kwot przekazanych wcześniej zaliczek i wynosił odpowiednio: 70,09%, 70,01% i 71,44%. Na dzień 6 grudnia 2022 r. Spółka miała do rozliczenia w ramach realizacji Projektu kwotę zaliczek wynoszącą 3.688,9 tys. zł. (procent rozliczenia wskazany w ostatnim wniosku o płatność wyniósł 90,86%). Z przedstawionych 24 wniosków o płatność wynika, że PSI Sp. z o. o. ze środków własnych wydatkowała kwotę 17.797,2 tys. zł netto (co stanowiło 85,6% całości wkładu finansowego Spółki w ramach realizowanego Projektu) z tego 6.473,7 tys. zł netto, jako wydatki kwalifikowalne (86,3 % planowanej kwoty), natomiast 11.323,5 tys. zł netto, jako wydatki niekwalifikowalne Projektu (85,2 % zaplanowanej sumy – po zmianach).

(akta kontroli str. 51-58, 2111-2775, 3184-3192)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PSI Sp. z o. o. zawarła umowę¹⁵³ z Głównym Wykonawcą w dniu 23 lutego 2018 r. tj. po 8 miesiącach od dnia podpisania umowy dofinansowania (22 czerwca 2017 r.), co było niezgodne z § 4 ust. 12 regulaminu konkursu, który wymagał rozpoczęcia prac w terminie 4 miesięcy od dnia podpisania umowy o dofinansowanie. Opóźnienie wyniosło 123 dni.

Prokurent Spółki wyjaśnił, że przesunięcie terminu realizacji projektu wynikało z procedury wyłonienia generalnego wykonawcy. Przyczyną [...] przesunięcia było: przeprowadzenie konsultacji dotyczących kwestii technicznych, doprecyzowanie koncepcji sieci, w tym uzgodnienia modelu wybudowania sieci w poszczególnych gminach, a także konsultacji prawnych dotyczących określenia trybu udzielania zamówienia w związku z realizacją projektu i poprawności sporządzenia zapytania ofertowego [...]. Kolejną przyczyną [...] było unieważnienie postępowania na opracowanie dokumentacji projektowej i budowy sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu w ramach projektu [...] i konieczność powtórzenia procedury wyłonienia generalnego wykonawcy [...]. Pismo dotyczące wyników kontroli ex-ante [...] zawierało kilka istotnych uwag, a w momencie ich otrzymania dokonywano oceny złożonych ofert. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta, która nie podlegała odrzuceniu i można ją było uznać za najkorzystniejszą, jednakże wskazane naruszenia mogłyby skutkować korektą finansową w wysokości 25% wydatków objętych współfinansowaniem i dlatego podjęto decyzję o unieważnieniu przedmiotowego postępowania [...].

(akta kontroli str. 48-50, 59-155, 1599-1721, 3183)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli zgodnie z § 22 ust. 1, 2 pkt 1 zawartej umowy dofinansowania, nierozpoczęcie merytorycznych zadań dotyczących realizacji Projektu w terminie 4 miesięcy od zawarcia umowy dofinansowania mogło być podstawą rozwiązania umowy z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia.

2. Spółka nie poinformowała (oficjalnym pismem podpisanym przez osobę upoważnioną) CPPC o zmianach w Projekcie, obejmujących pięć nowo wykonywanych węzłów dostępowych: WSD Milejczyce, WSD Narewka, WSD Rykacze, WSD Miastkowo i PWR Mieszko (nie ujętych w wykazie Węzłów sieci dostępowych we wniosku

¹⁵¹ Wnioski z 6 grudnia 2017 r., 13 września 2019 r., 2 czerwca 2020 r. i 27 lipca 2021 r.

¹⁵² Zgodnie z § 5 ust. 4 umowy dofinansowania.

¹⁵³ Co było tożsame z „Rozpoczęciem prac” zgodnie z art. 2 pkt 23 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

o dofinansowanie)¹⁵⁴ oraz zmianę lokalizacji 21 węzłów dostępowych, co było sprzeczne z zapisami § 20 ust. 8 umowy dofinansowania. Umowa zobowiązywała Beneficjenta do informowania (pismem podpisanym przez osobę upoważnioną) o wszystkich zmianach związanych z realizacją Projektu przed dokonaniem tych zmian oraz nie później niż 21 dni przed zakończeniem rzeczowym realizacji Projektu.

Z udzielonych wyjaśnień przez Prokurenta wynika, że [...] Zapytanie o możliwości wprowadzenia powyższych zmian [m.in. zmiana lokalizacji istniejących lub utworzenie/dzierżawa nowych WSD – dop. NIK] było skierowane do Centrum Projektów Polska Cyfrowa w momencie uzyskania informacji o konieczności ich dokonania od Generalnego Wykonawcy (projektantów sieci) ze wstępną, pozytywną informacją zwrotną. Jednakże, mając na uwadze konieczność podjęcia działań formalnych, w których wymagane było określenie precyzyjnego zakresu dokonywanych zmian w konfiguracji sieci (na początkowym etapie dokonywanych zmian nie było możliwości określenia finalnej konfiguracji przedmiotowego zakresu), oficjalne pismo zostało złożone do IP [CPPC – dop. NIK] z chwilą uzyskania końcowej konfiguracji przebiegu sieci [...]. Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 20 ust. 8 umowy dofinansowania zmiany dotyczące budowy WSD zostały przekazane do Instytucji Pośredniczącej (...) „nie później niż 21 dni przed zakończeniem rzeczowym realizacji Projektu [...].

(akta kontroli str. 1472-1513, 3186-3192)

3. PSI Sp. z o. o. w terminie 14 i 20 miesięcy (odpowiednio do 22 sierpnia 2018 r. i 22 lutego 2019 r.) od dnia podpisania umowy dofinansowania nie doprowadziła do podłączenia przez Generalnego Wykonawcę Projektu żadnej JO wskazanej w wykazie szkół (przed zmianami / po zmianach), czym naruszono zapisy § 4 ust. 13 regulaminu konkursu oraz § 6 ust. 1 pkt 12 umowy dofinansowania¹⁵⁵.

Z udzielonych wyjaśnień przez Prokurenta Spółki wynika, że [...] przyczyna opóźnienia podłączenia 80% jednostek oświatowych wynikała z niewłaściwej interpretacji wytycznych w tym zakresie. Prace w zakresie podłączenia jednostek oświatowych do PWR Generalny Wykonawca zinterpretował jako konieczne do wykonania z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi transmisji danych do jednostki oświatowej [...] Wynikłe opóźnienie związane z błędną interpretacją wytycznych do projektu w zakresie zestawienia transmisji do PWR spowodowało przesunięcie wskaźnika podłączenia jednostek oświatowych do PWR o dwa miesiące. Opóźnienie w podłączeniu w zakresie pozostałych 20% wynikało z problemów wynikających z ustaleniem z OSE [Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – dop. NIK] konfiguracji urządzeń końcowych ujętych w projekcie, a także pozyskaniem map do celów projektowych.

(akta kontroli str. 59-155, 1722-1946, 3186-3192)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka, do dnia zakończenia kontroli NIK, na ogół prawidłowo realizowała Projekt w zakresie rzeczowym. Wybudowała 1.179,8 km sieci światłowodowego Internetu zgodnie z wymogami technicznymi i jakościowymi dla sieci NGA, przy deklarowanej technologii i zapewnieniu wymaganych parametrów oraz wydzierżawiła od innych operatorów 266,1 km istniejącej sieci, kanalizacji i ciemnych włókien. Utworzono 18 oraz wydzierżawiono osiem węzłów dostępowych do sieci, przy czym pięć z tych węzłów wydzierżawiono od podmiotu powiązanego personalnie a dodatkowo do ośmiu węzłów utworzonych wydzierżawiono od tego podmiotu transmisję danych. Objęto zasięgiem 23.779 gospodarstw domowych, z czego 945 nadal jest w konsultacjach społecznych. Nie zawsze jednak w pełni wykorzystywano Sieć Szerokopasmową Województwa Podlaskiego, przy czym założenia konkursowe realizowanego projektu nie wymagały takiej maksymalizacji. Spółka realizowała projekt z naruszeniem niektórych zapisów umowy o dofinansowanie zawartej z CPPC oraz regulaminu konkursu. Dotyczyły one:

¹⁵⁴ Montaż szafek dostępowych oraz instalacja w szafkach zarówno nowo wykonywanych, jak i dzierżawionych urządzeń takich jak: OLT, Słownia, Przelącznica, SWITCH.

¹⁵⁵ Beneficjent konkursu miał obowiązek podłączenia 80% JO wskazanych dla wybranego w projekcie obszaru interwencji w ciągu 14 miesięcy od dnia podpisania umowy o dofinansowanie. Pozostałe 20% JO należało podłączyć w terminie do 20 miesięcy od dnia podpisania umowy o dofinansowanie.

- nieterminowego podłączania jednostek oświatowych do sieci światłowodowej, czym naruszono zapisy § 4 ust. 13 regulaminu konkursu oraz § 6 ust. 1 pkt 12 umowy dofinansowania,
- niepointformowania POPC o zmianach w Projekcie w przypadku pięciu nowo wykonywanych węzłów dostępowych (nie ujętych w wykazie Węzłów sieci dostępowych do wniosku o dofinansowanie), a w przypadku 21 węzłów dostępowych o zmianie ich lokalizacji, co było sprzeczne z zapisami § 20 ust. 8 umowy dofinansowania,
- niezgodnego z § 4 ust. 12 regulaminu konkursu, rozpoczęcia prac po upływie 4 miesięcy od daty podpisania umowy.

W trakcie realizacji projektu wystąpiły opóźnienia w realizacji pierwotnego harmonogramu rzeczowo-finansowego. Spółka od podpisania umowy o dofinansowanie do dnia zakończenia kontroli, występowała o zmiany tych harmonogramów ośmiokrotnie.

OBSZAR

2. Zapewnienie przez beneficjentów POPC dostępu do wybudowanej infrastruktury innym operatorom

Opis stanu faktycznego

2.1. PSI Sp. z o. o. projekt Cennika Usług Hurtowych wraz z umową ramową (i załącznikami) przedstawiła do zatwierdzenia UKE w dniu 2 kwietnia 2021 r.¹⁵⁶. W wyniku przeprowadzonej analizy, UKE zgłosiło dwie uwagi w zakresie umowy dotyczące: prawidłowego numeru Spółki w Rejestrze Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych oraz definicji OSD (uzupełnienie zapisu o nazwy gmin/powiatów na których zlokalizowana jest sieć szerokopasmowa). Po uwzględnieniu uwag i przesłaniu poprawionych dokumentów, w dniu 11 maja 2021 r.¹⁵⁷, UKE zatwierdziło dokumenty. W przypadku projektu Cennika hurtowego dostępu dla JO, PSI Sp. z o. o. przedstawiła w/w dokument UKE za pomocą poczty elektronicznej w dniu 4 lipca 2019 r. W wyniku przeprowadzonej analizy wezwano Spółkę do przedłożenia wyjaśnień (lub zmienionego projektu cennika) w związku z podaniem w dokumencie dwóch opłat za dzierżawę 1j ciemnego włókna, tj. w obszarze pozamiejskim i miejskim¹⁵⁸ oraz niezgodnością kwoty przedstawionych cen (odpowiednio: 62,10 zł/km i 192,40 zł/km) z Wymaganiami dla podłączenia Jednostek oświatowych w ramach drugiego naboru dla działania 1.1 POPC (pkt 2.14.1) i dokumentem pt. Ceny dostępu do sieci przyłączających jednostki oświatowe, zrealizowanych w ramach II konkursu w ramach działania 1.1 POPC (pkt 2.2.1). W dniu 23 lipca 2019 r. PSI Sp. z o. o. przedstawiła poprawiony cennik hurtowego dostępu dla JO obejmujący jedną opłatę za dzierżawę ciemnego włókna światłowodowego 1J w wysokości 64,38 zł/km, który następnie w dniu 30 lipca 2019 r. został zatwierdzony bez uwag i sprzeciwu. Na dzień 6 grudnia 2022 r. oba cenniki nie podlegały zmianom. (akta kontroli str. 2776-3039)

2.2. Na dzień 6 grudnia 2022 r. w ramach Projektu, PSI Sp. z o. o. otrzymała osiem wniosków operatorów dotyczących zawarcia umowy ramowej obejmującej dostęp do wybudowanej infrastruktury w ramach POPC 2014-2020 na obszarze łomżyńskim. Wnioski złożyły firmy: Falconn Internet Sp. z o. o., Falcon Falkowski Tomasz, Sulika Net s.c. Tomasz Lewko i Paweł Mojżuk, KOBA Sp. z o. o., Idealan Sp. z o. o., MARKOMP Marek Matejkowski, Fiberium Sp. z o. o., Czyżew-Net Krzysztof Aranowicz. We wszystkich przypadkach nastąpiło zawarcie umów o dostęp hurtowy¹⁵⁹ na czas nieokreślony, obejmujące świadczenie usług takich jak: BSA¹⁶⁰, LLU¹⁶¹, dostęp do kanalizacji kablowej, dostęp do ciemnych włókien

¹⁵⁶ Do wniosku dołączono również m.in. wzór wniosku o zawarcie umowy ramowej, cennik opłat detalicznych oraz Test Margin Squeeze (test MS).

¹⁵⁷ Z treści wiadomości email wynika, że nie przesłano do PSI Sp. z o. o. w tej sprawie innego pisma.

¹⁵⁸ Spółka podzieliła dzierżawę włókna na tereny miejskie i pozamiejskie w związku z kosztami realizacji inwestycji. Wskazano, że na terenie miejskim koszty są znacznie wyższe w związku z obecnością znacznej ilości infrastruktury innych operatorów (etap projektowania i budowy), koniecznością nadzoru przez innych gestorów sieci oraz realizacją inwestycji w większości w ciągach komunikacyjnych o nawierzchni asfaltowej lub wyłożonych kostką brukową.

¹⁵⁹ 18 czerwca 2021 r. – Falconn Internet Sp. z o. o., 16 sierpnia 2021 r. – Falcon Falkowski Tomasz, 20 lipca 2021 r. – Sulika Net s.c. Tomasz Lewko i Paweł Mojżuk, 15 września 2021 r. – KOBA Sp. z o. o., 28 lipca 2021 r. – Idealan Sp. z o. o., 26 listopada 2021 r. – MARKOMP Marek Matejkowski, 10 grudnia 2021 r. – Fiberium Sp. z o. o., 31 maja 2022 r. – Czyżew-Net Krzysztof Aranowicz

¹⁶⁰ BSA (ang. Bitstream Access) – usługa dostępu telekomunikacyjnego w zakresie szerokopasmowego dostępu do Lokalnej pętli abonenckiej, poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej, na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych.

¹⁶¹ LLU (ang. Local Loop Unbundling) – usługa dostępu telekomunikacyjnego do Lokalnej pętli abonenckiej.

światłowodowych¹⁶², kolokacji¹⁶³, dostęp do podbudowy słupowej, budowy Pasywnego Punktu Dostępu do Usługi¹⁶⁴ oraz połączeń sieci w trybach: kolokacji¹⁶⁵ i liniowym¹⁶⁶.

Z analizy zamówień dostępowych w ramach zawartych umów hurtowych wynika, że złożono 894 zamówień na usługę BSA z czego 891 zamówienia złożyła Spółka KOBA, dwa Falcon Tomasz Falkowski i jedno Falcon Spółka z o.o. Na pozostałe oferowane przez PSI Sp. z o.o. usługi na składano zamówień. W przypadku części umów z abonentami (zawartych przez KOBĘ na sieci PSI), zawarto je z niezachowaniem zasady równego i niedyskryminującego dostępu – przed upływem 30 dni od opublikowania oferty na dostęp hurtowy do sieci, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 48-50, 3040-3065, 3183)

2.3. Cennik usług hurtowych oraz cennik podłączenia jednostek oświatowych Spółka opublikowała na swojej stronie internetowej¹⁶⁷ w zakładce Projekty UE (1.1 POPC – Projekty UE). Oprócz cenników zamieszczono¹⁶⁸ również wzór umowy ramowej na dostęp hurtowy oraz listę punktów adresowych POPC PSI gotowych do sprzedaży.

(akta kontroli str. 3040-3041, 3066-3078)

2.4. Na dzień 6 grudnia 2022 r. wykaz punktów adresowych na stronie internetowej PSI Sp. z o.o. był aktualizowany 37 razy. Nastąpiło to w dniach: 15 czerwca 2021 r., 15 lipca 2021 r., 15 sierpnia 2021 r., 15 września 2019 r., 13 października 2021 r., 15 listopada 2021 r., 26 listopada 2021 r., 15 grudnia 2021 r., 15 stycznia 2022 r., 15 lutego 2022 r., 15 marca 2022 r., 15 kwietnia 2022 r., 13 maja 2022 r., 27 maja 2022 r., 3 czerwca 2022 r., 10 czerwca 2022 r., 15 czerwca 2022 r., 28 czerwca 2022 r., 1 lipca 2022 r., 8 lipca 2022 r., 15 lipca 2022 r., 5 sierpnia 2022 r., 12 sierpnia 2022 r., 30 września 2022 r., 10 października 2022 r., 14 października 2022 r., 21 października 2022 r., 28 października 2022 r., 4 listopada 2022 r., 10 listopada 2022 r., 18 listopada 2022 r., 25 listopada 2022 r. i 2 grudnia 2022 r. Wykazy zawierały informacje dotyczące m.in.: lokalizacji punktu (współrzędne geograficzne, województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, nr porządkowy), liczby lokali pod danym punktem adresowym oraz termin planowanego uruchomienia usługi. Z porównania zapisów pomiędzy listami punktów adresowych POPC PSI gotowych sprzedażowo¹⁶⁹, a miesięcznymi raportami¹⁷⁰ z realizacji Projektu w Systemie Informatycznym ds. Monitorowania, Badania i Analiz¹⁷¹ wynika, że w części adresów¹⁷² dane dotyczące statusu punktu są rozbieżne. Stwierdzono, że analizowane punkty zawarte w listach na stronie internetowej Spółki wskazano, jako gotowe sprzedażowo, natomiast w miesięcznych raportach SIMBA z realizacji Projektu wskazano, że są w trakcie realizacji. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że „Beneficjent oznacza w systemie SIMBA punkty adresowe jako objęte zasięgiem sieci, dopiero w momencie wykonania ostatecznych prac w tym zakresie przez Generalnego Wykonawcę i otrzymania faktury za montaż wraz z uzbrojeniem sieci. Natomiast punkty adresowe gotowe sprzedażowo są wykazywane w momencie, gdy Beneficjent uzyskuje informacje o tym, że sieć już działa, a z uwagi na uzupełnienia skierowane do Generalnego Wykonawcy prace nie zostały ostatecznie odebrane przez inwestora, co powoduje rozbieżności między systemem

¹⁶² Nieużywane i przygotowane do zestawienia drogi optycznej włókno światłowodowe w zainstalowanym kablu światłowodowym, do którego tytuł prawny posiada PSI Sp. z o.o.

¹⁶³ Udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych PSI Sp. z o.o. w celu umieszczenia lub podłączenia sprzętu operatora służącego komunikacji elektronicznej.

¹⁶⁴ Dalej jako: „PPDU” (punkt dostępu do usługi, który zostaje zainstalowany na sieci POPC w celu połączenia jej z siecią operatora w lokalizacji, w której wcześniej nie było punktu dostępu do usługi).

¹⁶⁵ Tryb połączenia sieci, w którym operator zapewnia całą Infrastrukturę telekomunikacyjną, między własną siecią a odpowiednim węzłem w sieci PSI Sp. z o.o. wybranym z wykazu punktów dostępowych do usługi.

¹⁶⁶ Tryb połączenia sieci polegający na połączeniu włókien światłowodowych kabla PSI Sp. z o.o. z włóknami światłowodowymi kabla biegnącego do sieci telekomunikacyjnej operatora.

¹⁶⁷ <https://psi.epodlasie.net/1-1-popc-projekt-ue/>.

¹⁶⁸ W zakładce w formie opisowej przedstawiono m.in. cel realizowanego Projektu, adresatów Projektu, termin realizacji oraz udostępniono nr telefonu oraz adres Biura Obsługi Klienta w celu uzyskania szczegółowych informacji. W zakładce zamieszczono również dokumentację zdjęciową z realizacji Projektu. Zakładka zawierała również oznaczenie, że Projekt finansowany jest z Funduszy Europejskich – Polska Cyfrowa i Unii Europejskiej – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

¹⁶⁹ 15 czerwca 2021 r., 15 września 2021 r., 15 kwietnia 2022 r.

¹⁷⁰ Lipca 2021 roku, października 2021 roku i czerwca 2022 roku.

¹⁷¹ Dalej jako: „SIMBA”.

¹⁷² 16 punktów adresowych w miejscowości Bagienice, gm. Przytuły, pow. łomżyński, 8 punktów adresowych w miejscowości Planta, gm. Narewka, pow. hajnowski, 4 punkty adresowe w miejscowości Truskolasy, gm. Sokoły, pow. wysokomazowiecki i 7 punktów adresowych w miejscowości Jaltuszczyki, gm. Milejczyce, pow. siemiatycki.

SIMBA a listą punktów adresowych gotowych sprzedażowo publikowanych na stronie internetowej spółki? (akta kontroli str. 3079-3137, 3174-3179, 3193-3196)

2.5. Na podstawie Cennika Usług Hurtowych (na dzień 6 grudnia 2022 r.) ceny netto za wybrane usługi oferowane przez PSI Sp. z o. o. przedstawiały się następująco:

- usługa BSA poziom Ethernet 100/20 Mbps, 300/30 Mbps lub 600/60 Mbps – odpowiednio: 11,0 zł; 21,0 zł lub 35,0 zł za miesiąc usługi,
- opłata za utrzymanie jednego włókna światłowodowego w technologii FTTH (pętla) – 17,54 zł za miesiąc usługi,
- opłata za dostęp do ciemnego włókna światłowodowego (backhaul) – 64,38 zł za miesiąc usługi,
- usługa dzierżawy jednego metra kanalizacji telekomunikacyjnej dla obiektów o średnicy poniżej 10 mm, w zakresach: 10-13 mm, 13-20 mm, 20-27 mm i powyżej 27 mm – odpowiednio: 0,30 zł; 0,40 zł; 0,60 zł; 0,80 zł i 1,20 zł za miesiąc usługi,
- opłata za rezerwację lub udostępnienie jednego słupa PSI Sp. z o. o. – 5,99 zł.

Z cennika detalicznego świadczenia usług dostępu do Internetu¹⁷³ na terenie objętym Projektem wynika, że w ramach usługi PSI Sp. z o. o. oferowała m.in. dostęp do łącz: NET 100 (100/20 Mb/s), NET 300 (300/30 Mb/s) lub NET 600 (600/60 Mb/s) w cenach brutto odpowiednio: 170,0 zł; 200,0 zł i 220,0 zł. Spółka od 10 lipca 2021 r. wprowadziła promocję dla klientów indywidualnych na usługi NET 100, NET 300 i NET 600, których ceny brutto kształtowały się na poziomie odpowiednio:

- 60,0 zł; 75,0 zł i 95,0 zł w przypadku spełnienia warunków: e-faktury, zgody marketingowej i terminowych płatności (15,0 zł rabatu),
- 65,0 zł, 80,0 zł i 100,0 zł w przypadku spełnienia warunków: w-faktury i terminowych płatności (10,0 zł rabatu),
- 70,0 zł, 85,0 zł i 105,0 zł w przypadku terminowych płatności (5,0 zł rabatu),
- 75,0 zł, 90,0 zł i 110,0 zł (bez rabatu).

Na dzień 6 grudnia 2022 r. PSI nie zawarła żadnej umowy na terenie objętym Projektem. (akta kontroli str. 315-3018, 3040-3041)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do 6 grudnia 2022 r. Spółka nie zawarła żadnej umowy na terenie objętym projektem, ale na tym terenie inny operator (KOB A, powiązany personalnie ze Spółką) zawarł 155 umów z abonentami na sieci wybudowanej przez Beneficjenta przed podpisaniem z nim umowy ramowej na dostęp do tej sieci, z czego 114 tych umów zawarł przed datą publikacji oferty hurtowej Spółki (ustalenia z kontroli zleconej UKE). Umowy abonenckie inny operator zawierał na sieci Spółki od 9 listopada 2020 r. tj. 310 dni przed zawarciem z Beneficjentem umowy na dostęp hurtowy.

Zawieranie umów przed publikacją oferty handlowej i/lub podpisaniem umowy o dostęp hurtowy było niezgodne z zasadą równego i niedyskryminującego dostępu na równych warunkach do hurtowych usług aktywnych i pasywnych. Zasada ta wynika z art. 52 ust. 5 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹⁷⁴. Operator zawierając umowy z abonentami przed upływem 30 dni od publikacji oferty handlowej i podpisaniem umowy o dostęp hurtowy miał w tym przypadku przewagę nad innymi operatorami, co skutecznie naruszało zasadę najszerszego, równego i niedyskryminującego dostępu hurtowego.

W wyjaśnieniu Prezes KOB Y podał, że „Generalny Wykonawca (Fiberbuilding Spółka z o.o.) w ramach zawartej umowy na testowanie sieci powierzył spółce KOB A testowanie infrastruktury telekomunikacyjnej stanowiącej część przedmiotu jego robót w ramach projektu POPC.01.01.00-20-0104/17. Prowadzone prace miały spełniać wymogi

¹⁷³ Z 10 lipca 2021 r.

¹⁷⁴ Dz. U. UE L z 2014 r. nr 187.1. w wersji sprzed 1 sierpnia 2018 r. Aktualnie art. 52 ust. 7.

obowiązujące Generalnego Wykonawcę określone w pkt 4.8 Opisu Przedmiotu Zamówienia oraz obejmowały serwisowanie budowanej sieci. KOB A w ramach zawartej umowy zobowiązała się prowadzić między innymi czynności, polegające na świadczeniu przez siebie na rzecz testowanych użytkowników końcowych, testowych usług telekomunikacyjnych w celu weryfikacji możliwości technicznych sieci położonych na obszarze realizowanego projektu, do końca prowadzenia prac przez Generalnego Wykonawcę".
(akta kontroli str. 3219-3221, 3380)

2. Spółka nie przekazała do UKE (na potrzeby prowadzonej przez UKE inwentaryzacji sieci i usług) – według stanu na 31 grudnia 2021 r. – danych o adresach będących w zasięgu sieci światłowodowego Internetu, które zrealizowała w ramach projektu. Naruszone przez to art. 29 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych¹⁷⁵ oraz § 4 i 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych¹⁷⁶. Przepisy te zobowiązywały do przekazania tych danych do 31 marca, według stanu na 31 grudnia poprzedniego roku. W analizowanej przez NIK próbie 4.162 adresów (powiaty: kolneński, hajnowski, łomżyński, m. Łomża, wysokomazowiecki, bielski, siemiatycki, zambrowski) na stronach internetowych UKE nie znajdowało się 1.957 (47%) z nich. W wyjaśnieniu Prokurent PSI podał, że „punkty adresowe widniejące w systemie SIMBA, zgodnie z wytycznymi z CPPC, są oznaczane statusem „wykonane” na podstawie wystawionych faktur za montaż kabli światłowodowych. Podkreślenia wymaga, że status „wykonany” nie oznacza, że dany punkt adresowy został objęty zasięgiem sieci. Mając powyższe na uwadze informuję, że spółka nie stwierdza rozbieżności w zakresie zaraportowanych danych podczas inwentaryzacji przeprowadzonej przez Prezesa UKE za 2021 r. Jednocześnie informuję, że w związku z zakończeniem realizacji projektu przedmiotowego w dniu 22.11.2022 r., spółka Podlaska Sieć Internetowa zaraportuje wszystkie punkty adresowe objęte zasięgiem sieci w inwentaryzacji za 2022 r.”.

NIK zauważa, iż część tych adresów (pierwsze z planowaną datą uruchomienia – 15 lipca 2021 r.) została opublikowana (na stronie internetowej Spółki) jako „gotowa sprzedażowo”.
(akta kontroli str. 3198, 3379)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka prawidłowo opracowała cenniki usług hurtowych, zapewniła publikację wymaganych informacji o infrastrukturze oraz dane o punktach adresowych gdzie można świadczyć usługi dostępu do Internetu w ramach dostępu hurtowego, przy czym dane dotyczące kilkudziesięciu punktów adresowych były opublikowane na stronie internetowej jako „gotowe sprzedażowo”, zaś w miesięcznych raportach z realizacji Projektu jako „w trakcie realizacji”. Spółka złamała zasadę równego dostępu do sieci wybudowanych w ramach udzielonego dofinansowania, gdyż na jej sieci zawarto (operator, który był Generalnym Wykonawcą Projektu) umowy abonenckie przed upływem 30 dni od publikacji oferty handlowej i podpisaniem umowy o dostęp hurtowy i nie zinwentaryzowała w UKE wybudowanej sieci, do czego była zobowiązana.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Przestrzeganie zasady równego dostępu do sieci wybudowanych w ramach udzielonego dofinansowania.
2. Przestrzeganie obowiązku przekazywania do UKE informacji o posiadanej infrastrukturze teleinformatycznej zgodnych ze stanem faktycznym i w wymaganym terminie.

¹⁷⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 884

¹⁷⁶ Dz. U. poz. 276

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 14 grudnia 2022 r.

Kontroler
Tomasz Pomian
Główny specjalista kontroli państwowej

...../.....
podpis

p.o. WICEDYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Paweł Tolwiński

...../.....
podpis

Kontroler
Krzysztof Bakunowicz
Inspektor kontroli państwowej

...../.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p.o. WICEDYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Paweł Tolwiński

...../.....
Podpis